

PHONG-HOA

16
TRANG

TUẦN BÁO RA NGÀY THỨ SÁU

7
XU

DIRECTEUR POLITIQUE
NGUYỄN - XUÂN - MAI

DIRECTEUR
NGUYỄN - TƯỜNG - TAM

ADMINISTRATEUR
PHẠM - HỮU - NINH

DEPOT LIBRAIRIE
N° 81916

SỰ SỐNG của DÂN QUÊ

III. Đường xá.

Ván đê đường xa là một ván-lề
rất cần vì gồm thuộc về
những ván đê vẽ-sinh, trí-an và công-
nghệ, nóng-nghệ.

Ở dân quê ta thì cái gì cũng luộm
thuộm, cầu-thả, song không có sự gi-
lamin phiền cho ta, làm chướng mản
tả bằng sự bần-thẫu, bờ-bờn, bất tiện
của những con đường hẹp trong
láng.

Ở về miền trung và thường-du thi
nhờ có dắt cái côn khé, chử ở hạ-lưu
sóng Hồng-hà, nhất ở các lính-vùng
kè thi về mưa mưa, những con đường

dắt sét, vừa trơn vừa lật, vừa gồ-ghế,
đến đì chân không cõng khó lòng
chứ đứng nói đì xe nứa.

Nào có thể mà thói đâu. Khi khô
rào thi dân làng ho lai tự tiễn sέ rãnh
tại nước. Kẽ có ruộng bén ven đường
thì mỗi năm họ vạc lấn một ít, đến
nỗi có quặng chỉ còn hép dở không
dài năm mươi phân. Có lâm kẽ lại
dám đè phản bón ở bên đường rồi
trát qua lượt bùn lén làm bụi cả đến
vết sinh chung của nhân dân.

Gặp đêm tối trời và mưa phún
má trong làng có cờp thi những con
đường ấy thực là một cái khi giới
rất thâm hiếu của quân cưỡng bạo :
chúng nó vừa chạy vừa rác chóng
lên con đường dinh như hò, tron như
mõi ấy thi có tài thành cảng không
duổi kịp.

Những con đường eo hẹp lầy lội
ấy lại làm trở ngại cho công nghệ
và nóng-nghệ. Hiện nay nhiều nơi

dân quê ta chỉ dùng quang gánh và
thùng đê quầy hoặc đội hàng đền bán
ở các nơi thị-trường thi chưa rõ sự
cần thiết của đường xá. Nhưng nhiều
láng nóng-nghệ hay những kỹ nghệ
nhó dã phát đạt thi tết phải dùng
xe bò để vận tải.

Vậy sự sủa sang lại đường xá
trong làng là một sự rất quan trọng
trong vấn đề dân sinh. Nhiều làng
đã biết lát gạch hoặc đỗ đá. Đỗ đá
thì có lẽ còn sơ tồn tiền nhiều quá,
chút lát gạch thi thiết tường làng nào
cũng có thể làm được.

Có làng giải những tảng đá lớn
như làng Hành-thiện, làng Dich-diệp
ở Nam-dịnh, như thế không được
cho một vien lô đoàn. Dưới quyền
viên lô đoàn, tùy làng bé hay lớn sẽ
có 3, 4, 5 người phu đường, ăn lương

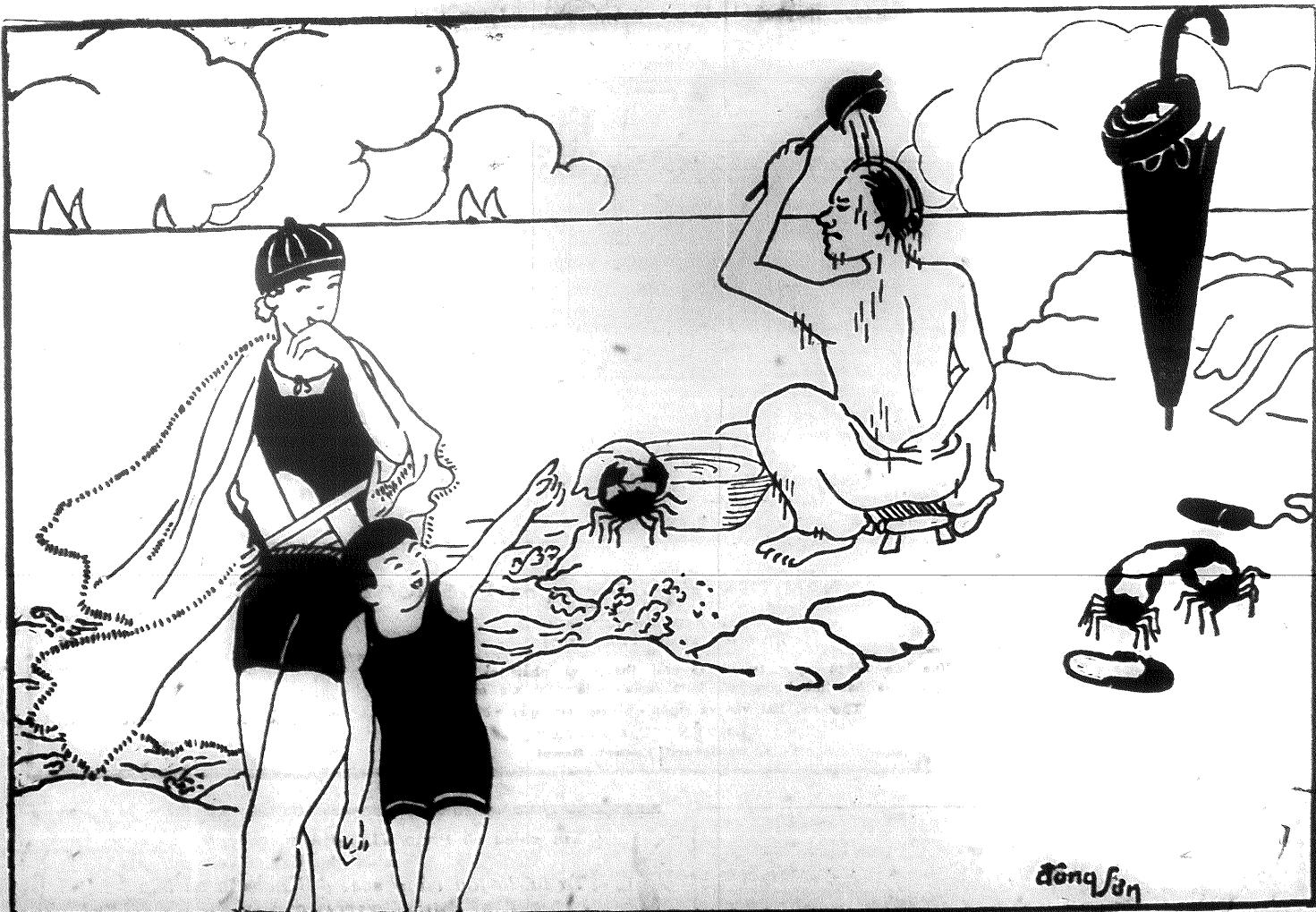
tháng dō ba đồng, và chuyên việc
sửa sang, trống voi các đường, các
ngõ.

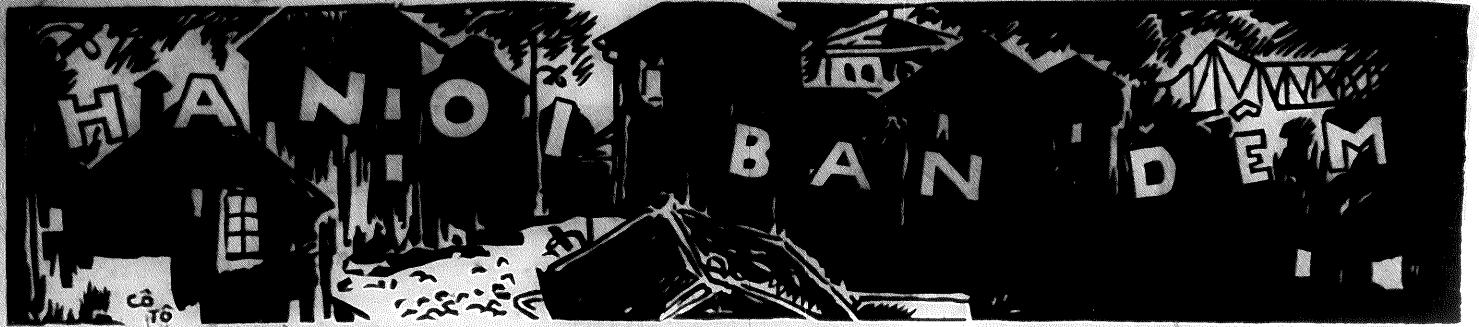
Nhiều lần tôi về quê chơi bị phiền
về những con đường bần-thẫu. Khi
tôi ra Hanoi ngắm những con đường
nhà thẳng băng thi tôi lại ao trắc
rằng một ngày kia đường làng ta sẽ
được sạch sẽ, rộng rãi hơn, sẽ có vé
đường, có cổng lưu thoát nước, đèn
đèn sẽ có những cây đèn chiếu ánh
khắp mọi nơi (sau này sẽ có đèn ở
các làng thi tiện lợm), dân quê sẽ
được an cư lạc nghiệp, không sợ trăm
cướp, không lo mắc những bệnh
truyền nhiễm gồm ghê.

Nhưng sự mong chờ ấy lâu hay
chóng sẽ thành sự thật, cái đó là ở
tự ta, nghĩa là ở bon dân anh có tri
thức.

Muốn được thi bao giờ cũng có thể
được, cũng phải được.

NHỊ-LINH

Phóng-sự về mài-dâm ở Hanoi

(Cái lật mài-dâm ở Hanoi mỗi ngày một nhiều. Biết rõ được cái hại ấy là một sự ích lợi, chúng tôi nghĩ thế. Bài phóng-sự đây (xem Phóng-hoa từ số 36) toàn là thuật những sự thật, tai nghe mắt thấy, đã xảy ra ở Hanoi, chứ không phải những truyền bia-dại — Phóng-hoa sẽ hết sức làm cho các độc-giả biết rõ những cái khổ-sở, đau đớn của một hàng người xã hội vẫn khinh bỉ, mà họ chỉ là đáng thương...)

Nghề bán dâm là một nghề đã có từ lâu lắm, có từ khi người ta định rằng phải có một số dân-bà, con gái hy-sinh cho lòng vật dục của người dân ông. Cái nhà « hồng-lầu » từ thời này sang thời nọ, thay đổi mùi với dã mây lẵng, nhưng những người chép sống trong ấy thì không thay đổi gì cả: cõ « số dỗ » bây giờ với cõ số dỗ năm mươi năm trước và trước cũng vẫn là một môt về cái tâm tình, về cái dáng điệu lẳng-lơ, di-thôa.

Từ xưa tới nay cái tiếng của chị em « số dỗ » đã khiến cho các cô trờ nên những người ghê sợ, nguy hiểm, người ta cõ nói đến các cô cũng là nói se-se, thầm-thì với nhau mà thôi.

Nhất là các bà, các bà hối trước, già để đứng trước mặt một chị em « số dỗ », tưởng họ có thể ngát đi được. Tên và nghề-nghiệp của chị em, họ không bao giờ nói đến và như thế nghĩa là chị em bị coi như là những người biệt lập hẳn ra, không có dính-dáng gì với xã-hội, xã-hội dân-bà.

Đến cõ những người dân ông đi chơi cũng khinh bỉ chị em. Sự thật ra thì chị em số dỗ cũng đều là những tay dáo-dề của người ta thường kẽ lại luôn những việc chị em làm một cách bao dạn.., bắt cóc khách lảng chơi chẳng hạn, bắt giày, bắt mũ, nhiều khi bắt cả tiền nữa. Rồi những ngõ hèm các cõ Ỏ, ban đêm không mấy ai dám qua lại, trừ những người có mục-dịch đến đây thì không kẽ.

Đấy cũng chẳng qua là một cách bao thủ của các cõ. Những khách các cõ tiếp phần nhiều là bọn hạ-lưu cõ; ta biết như vậy thi dễ tưởng tượng cái dời khôn-khổ của chị em ra sao. Mà những cái khôn-khổ ấy đã khiến cho chị em sinh ra một

bọn thù hận — gắp người chỉ muốn xúi một cách bạo-dòng, ngao-mạn, nhiều khi tôi phải lấy làm lạ.

Các chị em đều là một bọn điên! Một bọn điên rất tục-tần, thô-bỉ, mà lại rất ném thương. Điên cuồng cũng phải: không có cái luân-lý của gia đình nặng dỗ, chị em đều là những người bơ-vơ không biết đi về đâu. Cái dời hiện-tại thi như thế, mà cái trọng-lai lại mờ mịt, tối tăm, nguy hiểm hơn nữa.

hội, biến ra thiên hình vạn trạng để làm hại nói giống.

Công cuộc sô vệ-sinh của thành-phố đã mở mang và xép đặt hơn trước, nhưng số người bán dâm mỗi ngày một nhiều lên, nên chưa được hoàn toàn. Ngày xưa, số chị em còn ít, thi một tuần có hai ngày khám bệnh thôi.

Những ngày ấy, trước cửa sở vệ-sinh ta được thấy một cái quang-cảnh là: vài cõ quần áo tả-tí, người theo lối dâm, người theo lối khách,

Bao nhiêu sự khò-sở dâm đuối đã làm cho phần nhiều chi em chết cả huy vong. Cái dời của họ trả nên một cái dời lạnh-lẽ, tối-tăm không có gì có thể làm cho nén sảng-sủa, dâm-đủ được. Người ta dù đến bước chân nán-ý, không thiết sự gì nữa — thì không thể trách họ là điên cuồng được.

Tôi biết cái cảnh-ngó của một người con gái, con gái ông C. là một nhà giàu, giàu lâm ở Hanoi. Nhưng cái tính kiệt của ông ta khiến cho ông ta chỉ vi 500 đồng bạc — tiền chuộc cõ kia ở tay các đội con gái — mà nõi để có con gái mình phải truy lục trong một nhà số dỗ.

Cứ chiều đến, trong những gian nhà tối-tăm, các cõ ngồi buôn lầm-nhầm hét, giọng nhát giặng, dirt quăng — một cái giọng vừa lảng-lo-di-thôa, vừa chán-nản buôn-r傮:

..Chém cha — cái kiếp (tôi) di thi..
Làm cho — nhàn ngãi, nhàn nghi..
xa nhau...

Xa nhau từ phố hàng Cao,
Từ Ô Đống - mác dến dâu nhà..

Thương..

Câu truyện một cõ số dỗ bị bắt than thở với người tinh-nhân mong tinh-nhân ra tay cứu vớt...

Có chi hy-vọng rằng một ngày kia có đircg ra, được người tinh-nhân đem lòng yêu « sé giây » cho, nghĩa là bỏ tiền ra chuộc rồi dừng lén nhau nuôi cõ suốt đời. Lúc ấy mới là lúc sung-sướng, an-nhân.

..Giã Ơn cái ghẽ (tôi) di thi..
Giã chúng — giã bạn, tôi di lấy..

chồng..
Mấy câu kết của bài hát thi hay nhúi thế. Nhưng sự thực lạnh-lẽ, chán-nản hơn nhiều.

(Còn nữa)

TRÀNG-KHANH và VIỆT-SINH

Bao nhiêu những sự khò-sở, đau-dớn của chị em mài-dâm, tôi không nói đến nữa. Tôi chỉ xin kẽ đến cái khò-sở sau cùng, mà vì nghè, cõ gái nào cũng phải trải qua: đó là bệnh tật.

Cái bệnh tật này lúc nào cũng rình rập trong cái thân tàn của chị em, không mấy người thoát khỏi những cái bệnh tai ác ấy làm khò-rಗtroi ta đến lúc chết mới thôi. Mà không những khò-rගtroi chị em mà thôi đâu, nhưng bệnh đó lại lưu truyền ra xâ-

cá lối nhà quê nữa. Lại có cõ quần áo lam, thure tiêu-thur mà dùng nói truyện với mấy anh áo nâu, chán đi dắt. Về mặt người nào cũng dâm-dâm, vi di khám bệnh chị em cho nhú là một thứ nhục-binh đau đớn.

Mà ở lại nhà thương, chị em lại cho là một sự khò-sở hơn nữa: nhiều khi có người phải ở trong ấy đến hàng tháng, hàng năm để chữa bệnh. Mắc bệnh ấy, người cõ khi vẫn khỏe mạnh như thường.

TOÀ-SOẠN VÀ TRỊ-SỰ

Số 1, Boulevard Carnot — Hanoi

FONDATEUR ET DIRECTEUR POLITIQUE :
NGUYỄN-XUÂN-MAI

DIRECTEUR : NGUYỄN-TƯỜNG-TAM

SOCIÉTÉ ANAMITE D'ÉDITION ET DE PUBLICITÉ

XUẤT BẢN
Nº 1, BOULEVARD CARNOT — HANOI
(Annam xuất-bản cục)

Mua báo kè từ ngày 1- và 15 mỗi tháng và phải trả tiền trước.
Giấy mua báo mà không có kèm ngân-phiếu thi xin miễn trả lời.

Thu từ, bài vở và ngân-phiếu xin gửi về:
M. NGUYỄN-TƯỜNG-TAM
Nº 1, Boulevard Carnot — Hanoi

GIÁ BÁO :

	DÔNG-DƯƠNG	NGOẠI QUỐC
1 năm	3\$00	5\$00
6 tháng	1.50	2.50

QUẢN-LÝ : PHẠM-HỮU-NINH

Kiều nhà lối tối-tan

Về kiều nhà theo luật vệ-sinh thành-phố Hanoi trong 16 năm nay. — Bản-sở đã vẽ được 225 cái kiều nhà đã làm tại Hanoi và các tỉnh, vây trước khi các ngài dự định làm nhà, xin kính mời các ngài lai Bản-sở xem dù 225 cái kiều đã vẽ ấy thi các ngài sẽ được xáy ý và sẽ có ngài nhà xinh đẹp hơn hết. — Tình già rất họ đẽ ta các ngài có lòng tin yêu nghệ vẽ của Ban-sở trong 16 năm nay.

NUHUAN-ÖC
TOUR FOR ARCHITECTURE
168, Rue Le-Lợi, — Hanoi
— (Gần trường Thanh-Đức) —

Xin chiếu cố Pháo VIỆT-NAM

hiệu Bát-Tiền

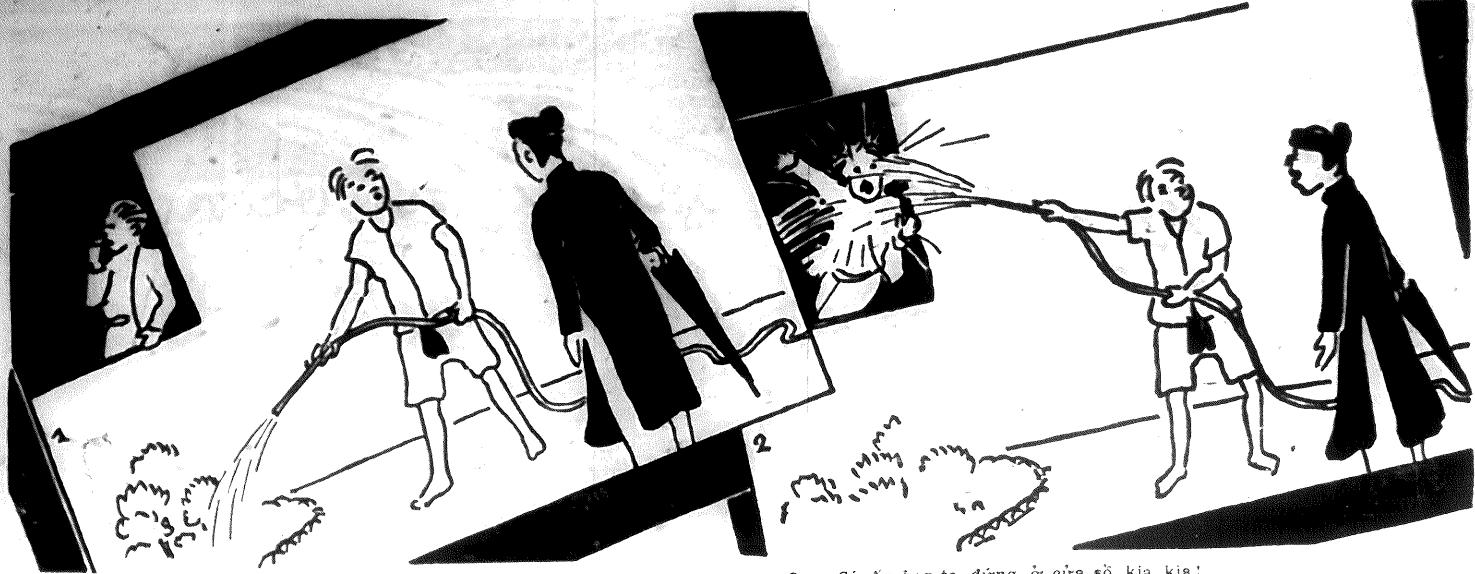
Tor ta, tor tàu và tor gốc — Bán buôn và bán tại

Hiệu TƯỜNG-AN

20, Hàng Gai, Hanoi

Gia phái chảng

ở xa xin viết thư và thương lượng

1. — Bác bảo dùm ở sò này có ông tham nào là ông tham B không ?

2. — Cố, Ấy ông ta đứng ở cửa sổ kia kia !

...tù' nhở đẽn ló'n...

TÚ - LY - TÚ LÄY SÖ TÜ - VI

TÚ-LY tú

Chiều hôm qua, tôi đi thăm người anh em bạn ở nhà quê, suýt bị chộ cắn. Về đến nhà sực nhớ ra rằng hồi sáng sớm, có con nhện đen sa trước mặt, liền ném quyền Niên-lịch thông-thư ra xem: thì ra xuất-hành phải ngày Tú-Lý, mọi việc đều không nên.

Thảo nào! mình « không nên » xuất-hành, may mà con chó nó cũng « không nên » cắn, nên mới thoát nạn.

Cho hay rằng không có sự gì là không có tiền-dịnh. Các bà Annam ta thông-minh nên thấu rõ cái lẽ ấy, thường đem tiền-dền biếu mấy ông thầy bói sáng mắt, bảo cho biết việc tương-lai.

Kể ra thi biết cùng vậy, mà không biết cùng vậy thôi, nhưng đã được cái lac-thú mắt tiền xem bói.

Tin rằng có tiền-dịnh thực có lầm điều-lợi. Lợi nhất là để cho mình khỏi nghĩ, khỏi nghiên-tư dến gốc nguồn của những sự xảy ra.

— Hôm qua, tôi ăn cháo cá, mắc phải miệng xương, hóc đến mấy tiếng đồng-hồ.

— Tại số đấy, anh à.

— Tôi đi xem hát, đương đứng ngồi-nגן chẳng may phải một đứa vũ-phu nó tát cho mấy cái nén thân.

— Cũng là tai anh gặp vận rủi.

— Tôi đi đánh bạc, đã thua cay, vè đến nhà mẹ cháu nó lại day nghiến. Tôi không chịu được, có quá tay đánh nó sưng tim minh-máy, hôm nay nó nồng-nặc đòi ra tòa xin ly-di.

— Chẳng qua là cái hạn. Số anh bắt han phải đánh bạc, bắt anh thua, bắt

anh đánh vợ, bắt vợ anh đòi ly-dì. Anh cũng không nên phản-nản rằng đã lờ tay đánh người dân bà yếu đuối, vì có phải anh định đánh đầu, tại sò bắt anh phải đánh dãy thôi.

Thật vậy, trên trời sự gì cũng đã định trước cả.

Anh lương-thiện chỉ vì sò anh bắt anh phải lương-thiện, anh uống rượu cũng vì sò anh bắt phải uống rượu, anh tài giỏi chẳng qua lờ sinh vào ngày giờ tốt chứ thực ra thi anh chẳng có tài giỏi gì cả.

Sống, chết chẳng qua cũng tại sò.

Cô gái mới chán đời vì quá mê tiêu-thuyệt tinh nhảy xuống hồ tự-tử: sò có bắt cô phải thế. Anh kẻ trộm đương đêm vào nhà giết người lấy của, cũng như sò người khô chủ bị giết, chử thực ra anh ta có tội lỗi gì đâu!

Mỗi sáng tôi dậy phải ăn một cốc sữa: cái sò tôi bắt tôi thế. Ăn xong lại đi nằm, nằm xong lại ăn, hết ăn lại ngủ, không phải là tôi lười đâu, sò tôi thế. Kể ra không ngủ cũng được, nhưng nếu tôi không ngủ, lại chính là sò tôi bắt tôi thế.

Thành thử ra tôi không sao thoát khỏi sò cả.

LÝ - LUẬN CON TRÉ

Cậu — Nhà cứ đau ốm lùng cúng mái — Mộ thầy đè ở đây chắc đất không
được tốt!

Con — Thế sao cậu mẹ không bón phân.

(Lời của N. Hâm-Anh)

Tôi giơ ngón tay lên, tôi trổng là tôi có quyền giơ lên hay hạ xuống. Nhưng tôi lầm. Nếu tôi hạ ngón tay xuống, là vì sò tôi bắt tôi hạ xuống. Tôi cho cùng nữa thi nếu tôi không tin sò, chẳng qua cũng vì sò tôi bắt tôi không tin sò.

Như vậy thi phải tin sò, mà nhất là sò tú-vi.

Tôi tin sò tú-vi, nên cháu tôi mồi đứa tôi lại lấy cho một lá sò. Cả đến con gà, con trâu nhà tôi, tôi cũng lấy cho mỗi con một lá. Nó cũng là sinh-vật như người, chắc cũng chịu một số phận như người.

(Còn nữa)

TÚ-LY TÚ

CỤ HOÀNG-TĂNG-BÍ
với cái thuyết phái trái

Ở đời thật không nên lấy sự gì làm lá. Có người « cù » mà bình « mới » như ông tu Phan-Khôi, có người « mới » mà bình « cù » như ông Trần-trọng-Kim, có người lại chẳng bình mới cũng chẳng bình cũ, như cù bằng Hoàng.

Cụ mới sáng kiêm ra được một cái thuyết phái lá, bi mà lai không bi.

Thuyết phái trái:

Cái thuyết ấy nô thê này:

« Ta nên hết sirc (lời cụ bằng) để xướng cái chủ nghĩa lấy phái trái làm phái trái, không kè gi mới hay cù, phái thi cho là phái trái, thi cho là trái, không lấy mới cũ làm phái trái, chỉ lấy phái trái làm phái trái ». Còn đến cái tiêu chuẩn phái trái thì phải lấy bụng tinh mà suy, mắt tinh mà xét.

Nếu óc tôi không bi, thi tôi lạm hiều cụ bằng Bí bắt bi tôi phải cho điều phái là phái, điều trái là trái.

Nhưng nếu cụ đừng bắt bi, thi tôi cũng cho điều phái là phái, điều trái là trái, dia mắt bi là dia mắt bí, mén ván bí là món ván bí, mà cụ bằng Bí là cụ bằng Bí, không nhầm lẫn được.

Thí dụ như phụ-nữ rẽ đường ngôi lêch, đề răng trắng. Có người cho là phái, có người cho là trái. Thê không được. Phải lấy bụng tinh mà suy, mắt tinh mà xét.

Nhưng ai có bụng tinh? Cụ bằng Bí. Ai có mắt tinh? Cụ bằng Bí. Vậy muốn biết rẽ đường ngôi lêch, hay đề răng trắng, là phái hay là trái, tất phải tìm đến người có bụng tinh, mắt tinh, nghĩa là tìm đến cụ bằng Bí.

Nếu không thi ai ai cũng tự phụ là có « bụng tinh, mắt tinh », ai cũng phải mà ai cũng trái cả.

Thê là thuyết phái trái của cụ bằng nó cũng bí như ván cụ bằng.

Nhưng chưa chắc đã bi. Tôi xin lấy lại cái thi dù rẽ đường ngôi lêch. Không lấy bụng tinh mà suy, thi ta có thể lấy mắt tinh mà xét, như sau này :

Có nào rẽ đường ngôi lêch về bên tay phái là phái còn cô nào rẽ đường ngôi bên tay trái là trái.

Cái « bụng tinh » của cụ bằng chắc hẳn là bằng lòng lầm.

TÚ - LY

Nghị Lần

GIÁ
NHẤT LINH

T trong bài Xã-hội
giáo-dục và nghĩa-vụ nhà báo, báo Đông-Thanh
có viết :

« Các nhà báo cũng là cơ-quan xã-hội giáo-dục, song về phương diện lý tài có thể coi tờ báo là món hàng buôn cao-thương ».

Học trong Đông-Thanh câu văn đó, Nhất Linh lại dám ra nghĩ lần thầm.

Đông-Thanh băn thật là xác lý lầm. Chẳng trách báo nào mới ra đời cũng nêu lên một bài Phi-lô gào to lèn rằng :

Báo chúng tôi ra đời chẳng là không hợp thời lâm ru? Không! Không! Trong cái xã-hội đòi hỏi này, báo chúng tôi cần ra lầm, ra để đưa đường chỉ lối cho quốc dân, giúp ích cho đồng bào. Vì cái nghĩa-vụ thiêng-liêng đó, nên chúng tôi mới quả quyết nhảy lên múa may trên đấu ngõn luân ».

Nhưng báo giờ ở ngay trang đầu cũng có mấy câu : « các ngài kip gửi tiền về cho, tờ báo sống là nhờ ở các ngài à ». Mấy câu này nếu lèn một cách kín đáo, vì tờ báo không phải một món buôn thường. Đó là một món buôn cao-thương!

Thế rồi một mặt họ bỏ tiền vào túi một cách cao-thương, một mặt đem tri sáng suốt của họ ra mà dạy dời. Song mỗi nhà báo hiều nghĩa xã-hội giáo-dục một cách khác...

THẦN

suốt hiểu
được câu văn
không có nghĩa.

Ngô-Báo dạy người ta
cái tình lâu, vì khỉ nào bảo ấy
dâng tin mặt trời mọc thì phải hiểu
ngầm ngay rằng mặt trời lặn.

Báo Đông-Pháp dạy dàn ông tha
hồ đánh vợ, mà vợ tha hồ đe chồng
đánh, đừng có dì kiện. Vì kiện thì
là vò giáo-dục, không dâng dọc tờ
Đông-Pháp, một cơ-quan xã-hội
giáo-dục.

Báo Tân Thanh dạy dộc-gia khi
não ho lao, nên đèn đè ông chủ
hiệu chừa thi tắt khỏi.

Cơ-quan xã-hội giáo-dục ở nước
ta thật là hàng hả sa số.

Chỉ tiếc rằng còn thiếu một cơ
quan dạy các nhà báo biết cách
lâm báo, và dạy cho họ có hai cái
tinh cần có: nhũn-nhận và chân-thật.

Nếu không thì các nhà báo hãy
bắt đầu dạy lấy mình đã, hay di mở
hang bán nước mắm mà sinh-nhai,
chứ đừng có buôn thứ hàng cao-
thương ấy !

NHẤT-LINH

Nên dùng pháo VIỆT-NAM

hiệu Tường-Ký, Hạnh-Phúc, Khách-Tho

Bán tại hiệu TƯỜNG-KÝ

78-80, Rue du Sucre Hanoi (Phố hàng Đường)
và 44, phố hàng Bồ, Hanoi

Xưởng chế-tao: Phú-Xá Hadong.

Có đặt đại-lý khắp tam Kỳ.

PHARMACIE MODERNE VU-DO-THIN

PHARMACIEN DE 1e CLASSE DE LA FACULTÉ DE PARIS
BÁN THUỐC TÂY THƯỢNG HẢO HẠNG — GIÁ TIỀN PHẢI CHẮNG

Telephone n° 495

25, 27, 29, Boulevard Francis Garnier — HANOI

Peintures GECKO

PHUNG-NHU-CUONG

N° 53, Rue de la Citadelle, Hanoi

Hiệu sơn THĂNG-LONG

Báo Trung-Bắc rên luyện người
đọc báo giờ cho họ có cái óc bi dặc,
báo Đông-Thanh luyện cho người
ta có cái óc cõi đặc. Thế là hai tờ
báo ấy làm trộn bồn-phản thiêng-
liêng của mình.

Báo Đông-Phương lấy
khúc Nam-huân làm bài
xã-hội giáo-dục dạy
cho người ta
cái trí sáng

Thợ vẽ sơn...

Đúng lời hẹn, hai trò đèn thất.

Thầy khai trường tán phát, tán phor.

Vảng bèn trong tiếng sú-tử gầm-gừ,

Trò biết ý khó cơ bén chát

Mười lăm phút truyện trò té ngát

Một trông chừng cứt sát khò lóng nhai.

Thôi! Vái thay, xin hẹn đèn mai...

Mai là буди, vò thời, vò hẹn ?

Chàng họa-sĩ lòng thêm quá ngắn.

Thể từ nay không vẽ ban má hồng.

Vẽ toàn bà vái, sú-ông....

TÚ-MƠ

Gửi người tinh nhân quen biết

Bây giờ cách mặt khaiết loi.

Như mọi năm ta đến người linh chung

Sóng Tiven, dù chàng suốt giỗng.

Còn duyên, còn no, tương-phùng về sau...

Hồi chàng Tú-Mơ,

Đã yêu nhau, ai nở phụ phàng nhau,

Cơ có chí chắc nǎo, mua sầu ?

Câu tac hợp hây râu trông tri kỷ.

Tké nhán bắt giải thành-thiên ý.

Không sú thán tân bản da phiền.

Nước lão mai đã trộn lời nguyễn.

Khéo « lẩn thẩn », khéo « vẫn vờ », khéo

khéo huýn thuyền chỉ làm động ?

Nó nó : « Hả-thành sú-tử hồng ».

Nực cười ai thấy động đã run rẩy.

Ai ơi, xin chờ « bốc giờ » !

PHẠM THỊ-CA-MỘC Nam dinh

MÃY NÃM TRỜI

Bấy lão bà con đã quen dùng dầu Khuyah-Diép mà phòng bệnh, trị bệnh. Số dầu Khuyah-Diép bán ra càng ngày càng mạnh, chỉ vì càng lâu bà con càng nghe rõ rằng dầu Khuyah-Diép công-hiệu rõ-ràng, tiếng tăm xứng đáng.

Mà Khuyah-Diép không thè là dầu xấu được, vì nếu là không hay, không tốt, không nhiều công-hiệu, thời hiện Khuyah-Diép làm sao mà càng ngày càng mõ-mang thêm cho được. Bà con cũng rõ: sau cái ngày phát-mát của Khuyah-Diép, biến bao là thứ dầu khác ra đời, eօi ý tranh với Khuyah-Diép, thứ tên này, thứ chất kia, mà rồi sau lượt thứ nhất trước thứ chất sau, vì chỉ được bà con dùng làm một đỗi dao-thoit.

Dầu Khuyah-Diép lại được biết bao nhiêu là phần thưởng to trong các cuộc Đầu-xảo lớn, lại được sở Phản-Cháu của nhà-nước nhận là dầu thất-tối, thời bà con tin dùng Khuyah-Diép chính là

TIN ĐÚNG
ĐÚNG NHÀM

M. VIỄN-ĐẶ
Bến-Ngư — Huế

Dầu Hồi-Thiên, chất mảng-là, một thứ nước, một thứ dắc, cũng dùng trị bệnh.— Dầu Ba-Cô, dầu xức tóc thơm mùi hông sú.

TU' CAO...

Ông Lê-Thăng, luật-khoa
tiến-si

— Thưa các ngài, ông Lê-Thăng
mời ở bên Tây về.

— Vâng, thi ông ấy ở Tây evity.

— Thưa các ngài, ông Lê-Thăng có
đỗ bằng luật-khoa-tiến-si.

— Phải, tôi biết rồi ! Ông Lê-Thăng
với mấy chữ « luật-khoa tiến-si » có
rời nhau bao giờ mà tôi không
biết. Trên báo « Annam mới », trên
báo « Đông-dương tiến-bộ » lâm lúc
tôi cùi trường tên họ ông ấy là « Lê-Thăng
luật-khoa tiến-si », cũng như
là Mạnh-đức-tư-cru hay là Phò-lô-si
vậy.

Cái tên khan dài một chút.

Vừa rồi ông « Lê-Thăng luật-khoa
tiến-si » trong báo « Đông-dương tiến-bộ »,
lên giọng dàn anh thương em út đứng
ra che chở cho sinh-viên trường luật
Hanoi, hình như là sinh-viên trường
luật không đủ tư-cách bảo chưa cho
minh vậy.

Mà nào có gì đâu ? Chỉ vì sinh-viên
trường luật muốn lập một hội « Ái-hữu ».

Ông « Lê-Thăng luật-khoa tiến-si »
bảo rằng ý kiến ấy là một ý kiến hay,
dáng thực-hành, mà lại có người tri-
thức dán dộn cho là không hay, không
dáng thực-hành rồi chỉ trích.

Ông « Lê-Thăng luật-khoa tiến-si »

**HỘN BƯỚM
MƠ TIỀN**

Có in 300 quyển
giấy tốt, đánh số
từ 1 đến 300

Ai muốn mua xin gửi
giấy trước. Khi in
xong sẽ gửi theo cách
linh-hóa giao ngan.

làm thầy cái cho một điều mà không
ai chỉ trich cả. Nếu ông không ở bên
Tây về thi chắc là ở cung trảng rơi
xuống.

Não ai công-kích cái ý-kien lập hội
Ái-hữu của sinh-viên trường luật ?

Hội Ái-hữu lập ra để giữ lợi quyền
chung cho một bọn người, dân An-nam
biết thế lầm, nên nào hội Ái-hữu sở
kho-bạc, hội Ái-hữu sở tài-chánh, hội
Ái-hữu sinh-viên trường luật cũ...

Bây giờ sinh-viên trường luật dự
định lập hội Ái-hữu, cũng như sinh-
viên trường Đại-học cũ dự định lập
hội Ái-hữu, nào có ai chỉ trich. Dẫu
cho ông « Lê-Thăng luật-khoa tiến-si »
có lập một hội Ái-hữu những người
tri-thức dán dộn cũng không ai nói gi
nhữn là !

Tú-Ly có riêu, cũng chỉ riêu ông Đ.
sao không gọi bạn ở trường luật lại gọi
bạn trên báo « Annam mới », trường
chứng như độc-giả báo ấy toàn là
sinh-viên trường luật cá. Ông Đ.
lại bảo đóng cửa buồng lại mà suy
nghỉ trong bóng tối thì thấy việc lập
hội Ái-hữu là có ích lợi !

Có thể thôi mà « Lê-Thăng luật-
khoa tiến-si » tiên-sinh lại ám-chí Tú-
Ly cho tất cả sinh-viên trường luật
chỉ vui lợi, vụ hư danh. Tiên-sinh đọc
Tú-Ly không hiểu chàng ?

Nếu thế thì: một là « Lê-Thăng luật-
khoa tiến-si » tiên-sinh thông minh hơn
những người ngu độn một tí, hai là
tiên-sinh vì đi Tây về quên mất cả chữ
quốc-ngữ.

Bằng nào cũng có lý cá.

Kim-tiền của bà huyện Nghĩ

Chắc ai cũng biết tiếng hào phông
của ông Cửu-Nghi hay ông huyện hàm
Nghi, biết chiếc ô-tô hôm và cái nhà
hôm cửa ông ở phố Hàng Bồ.

Chắc ai cũng biết ông có cái danh
vọng làm chồng bà Cửu-Nghi hay bà
huyện hàm Nghi, nhưng chưa mấy ai
biết được gần đây vì cái danh vọng ấy
mà ông được thom lây.

Nhân vi bà huyện đứng lên làm
trường học và nhà hộ-sinh ở gần ga
Văn-điền, mà hành-khách xe lừa
thường được khén ngại về mỹ-thuật
tàu, tây, annam, mán, đức Kim-Thượng
cô ban thường cho bà nhất hạng kim-
tiền.

Nghĩa là bà huyện bỏ kim tiền ra
làm nhà, bây giờ lại được kim tiền,
cũng như cháu về Hợp-phố vậy.

Anh

— Ông ơi!... cứu tôi với.

Phi lái dập — Cho chết!... có thè bạn sau mới chưa tắm sông!

...DEN THAP

Nhưng có một điều lạ: sao bà huyện
được mà ông huyện lại không được ?

Bảo rằng bà huyện đứng ra đốc
sức làm nhà thì ông cũng có công lấy
chia khóa mở tủ két : cái công ấy còn
khó nhọc hơn công đốc sức nhiều.

Nhưng thôi ! Bà được kim tiền cũng
như ông được kim tiền. Chỗng làm
tham biện thì vợ làm bà tham, chỗng
làm ông huyện thì vợ làm bà huyện,
nay bà Cửu-Nghi được thường kim
tiền, thi ông Cửu-Nghi cũng được làm
đự thường kim tiền chứ sao ?

Thật là vê vang cho ông Cửu-Nghi
hay ông huyện hàm Nghi.

Viện dân-biều Trung-kỳ

Vừa rồi đeo Kim-Thượng đã ký một
đạo chỉ-dụ chỉnh-đốn lại Viện dân-biều
Trung-kỳ.

Từ nay, quyền hạn của Viện dân-
biều được rộng thêm, mà quyền bảo-cứ
cũng được mở rộng. Việc này, các ông
nghị Trung-kỳ trước đã có xin, sau rồi
lại có nhiều ông nghị thôi không xin
nữa.

Đến nay đã ký chỉ-dụ rồi, chắc ông
não cũng muốn xin đổi cá.

Có một điều đáng chú ý là chức
Thượng-thư dân-biều bị bãi. Các ông
nghị-trưởng Viện dân-biều sau này hẳn
là hết nhìn đến số lượng 400 đồng,

mà lúc hết hạn làm dân-biều, chắc
cũng không còn mong giữ lại chức nhất
phẩm nữa.

Tiến.

Báo « Xứ sở Annam » noi theo một
mục-dịch mà báo ấy tưởng là mới :
« tiến ».

Nhưng cũng chẳng mới gì. Báo nào
ra cũng tự hào là cơ-quan tiến-thủ cả,
không những thế, xem các tờ báo ra
hàng ngày, ta lại rõ họ tiến đều lầm,

Báo Thực-Nghiệp nêu lên đầu tờ báo :
« Báo ra hàng ngày bằng chữ quốc-
ngữ ».

Báo Đông-Pháp nêu lên đầu tờ báo :
« Báo lớn ra hàng ngày bằng chữ quốc-
ngữ ».

Ngo-báo nêu lên đầu tờ báo :
« Báo lớn nhất các báo ra hàng ngày
bằng chữ quốc-ngữ ».

Có ba tờ báo thi họ tiến được như
vậy. Nhưng có tờ báo thứ tư nữa, thi
không biết tờ ấy để gì được. Hoặc giả
để :

Báo lớn nhất trong các tờ báo lớn
nhất ra hàng ngày bằng chữ quốc-ngữ.

Thế mới biết người mình làm cái gì
cùng to-tát cả chứ không như ở bên
Pháp, họ lấy cái tên tẹp-nhép : « tờ
Ba-lô nhô » (Le Petit Parisien)

TÚ-LY

**Bắt đầu từ tháng bảy tay phòng giày của bàn
Công-ty, trước ở 34 hàng Nâu, Hanoi, đã dọn cả xuống
ở lò nâu rượu tại Văn-Điền. Vậy Ngài nào có công
việc gì hay thư-tử giao-thiệp với bàn Công-ty thi xin
mời xuống Văn-Điền.**

BẮC-KỲ NAM-TỦ-U CÔNG-TY LAI CẢO

Câu H. Hưng-yên.

I. — Di cao-lâu.

- Ông xã — *Đây có phải hiệu cao-lâu không?*
 Nhà hàng — *Phải, cù sợi gi, mời cù lên gác.*
 Ông xã lên gác, người nhà hiệu cao-lâu hỏi:
 — Cù sợi gi a?
 — Làm cho tôi một bát canh bún.
 — Thưa cù, không có a!
 — Thế cho tôi bát canh bánh đa vậy.
 — Thưa cù, những món ấy ở đây không có, để mời cù xơi cháo a.
 — Ủ, cháo cũng được, nhưng mà có những cháo gi?
 — Cù muốn xơi cháo gì cũng có.
 — Làm cho tôi một xu cháo đó đèn với lại cho tôi mấy quả ca.

II. — Chó đẻ làm gi?

Bác nhiều B. có con phải bệnh tả, mời cù lang đẽ chữa cho con, rồi gửi cù ở lại một đêm để cù coi bệnh. Bến tối, cù cho uống thuốc rồi cù đi ngủ.

Üng thuốc vào, con bác Nhiều lai đi đồng khoe. Một lần nó đi, bác Nhiều sợ lai gọi cù lang.

Cứ thế mãi, về sau cù lang phát giác: anh này mới bay chứ, nó đã đồng thi chó nhà anh đẽ làm gi? Anh không gọi?

Của B.H.K. Cao-bằng

Ngò là gì mới khó.

Tren chuyến tàu Buổi — Bach-mai một ông ngồi tay chống cằm ngủ ngơi. Rorce-veur lén bén vào:

- Ông đi đâu?
 — Tôi lên Buổi.
 — Lên Buổi à? Thế thi ông đã quay lưng lại Buổi.
 — Ông ta với vầng bờm sang ghê bên kia ngồi rồi lại chống tay ngủi nghỉ.

Của A.D.V. Hải-đường

I. — Mật cùa mướp đắng.

— Nay, già lai keo dày!... Sao lai già đồng xu lầu (xu con rồng).

— È, thôi đi anh, đừng nói nữa, keo của anh cũng là keo Nhật-bản mà tôi có nói giấu.

II. — Mẹ Tý và Tý cùng ngói ăn bánh giò.

- Sao con ăn mìêng bánh lai mìêng giò, mìêng chả...?
 — Vâng, thưa mẹ, như vậy hà tiện được mìêng bánh...
 — Vì mìêng bánh ăn hết được hai mìêng giò, chả!

III. — Kỳ thi bằng tài-xế.

— Khi nào xe bị liệt đừng dừng lại thi anh làm thế nào?
 — Tôi di xe hoà.

Của N.V.M. Hải-đường

Lạy thầy, xin thầy cứ ghép con ạ.

Thầy giáo dạy lớp vở lồng, bảo học trò:
 — Yêu cho vót, ghét cho chơi » nghĩa là lời yêu các anh thì tôi phải đánh, mà tôi ghét các anh t' tôi để tuy ý các anh chơi, vây các anh muôn lời yêu hay tôi ghét?

Học trò khó nghĩ, ngơ ngác nhìn nhau chưa kịp trả lời.

Thầy giáo vói cái roi máy to và hét: « Thế nào trả nhời mau? »

Đồng thời, học trò định tâm trả lời:

- Lay thầy, xin thầy cứ ghép chúng con a!

Của N.H.T. Nghệ-an

Bò đuôi.

Giáp dí chori, gấp một đàn bò. Có một con đuôi theo băng Giáp. Giáp sợ hãi, chạy tránh, nhưng bò vẫn đuôi theo. Chạy được một quãng, Giáp tức mình quay đầu bao con bò rồng:

— Chán ông còn mắc chạy không thi ông đá cho máy một cái gẩy ngay xương sườn cho máy biết tay.

Của M.T. Saigon

Ngó-ngoan.

Bác nhiều Kho ra lình chời, lò-mơ thế nào lai láy giày vó xem diễn kịch. Tới chỗ diễn một anh chàng đứng trước một tiệm uống rượu, một anh ăn cắp đứng đằng sau thò lay móc túi...

Bác nhiều lát là đứng lên kêu:
 — Gõ chừng nó móc túi đấy!

Tranh dit thi số 61

THÂN THUỐC LÂU
TU-NGỌC-LIEN
1er
JUIN 1933
DON LÊN
HANG NGANG
Số 8 HANOI

ĐÃ CÓ
Chemisette de tennis
 Rất đẹp, rất bền
 Áo dài khuy \$20
 Có fermeture métallique 1.70

Maillot d'athlétisme
 Đề tập thể-thao, hay mặc lót minh rất dryom mồ-hôi
 Giá từ 0\$20 đến 0\$55

Hiệu dệt CỰ - CHUNG
 100, Rue du Coton, Hanoi

TAN-THANH
THIẾT BỊ BALMONT
DỘNG CHUA VÀ BAN
SỦ BỘ PHỤ TÙNG
XE TAY
KIỂU MỚI GIẢNG DẸP GIÁ DỄ

— Ấy, cậu không biết chứ, những ngótôt yú tung lóm moi lâm con.

— Đã đánh vậy, nhưng sau này chết thì thịt đâu được quan-tái.

II. — Khoe mẽ.

Bố ngõng ngôt nói truyện với vài người cảng đi đường:

— Ở dân tôi, hể ra định mà tôi chưa ra, là các cu đánh chịu phép khoanh tay đứng đợi, không ai dám ngồi.

— Tai sao thế?

— Vì tôi không ra giải chiếu, chả nhẽ các cu ngồi xuồng đặt a?

Của N.T. Haiphong

Thắng chò chèt...

Tham Tú di chơi đêm, dân thắng nhô ô nhô cùi cửa, đè khuya về gọi cho đỡ. Nhô ngó quên bỏ ngó cửa, hai giờ sáng tham Tú mới llop ngóp ở sõi vè, khẽ đẩy cửa vào, không cho nhô biết.

Hơn hai giờ, nhô tình giục, tung chân run-rẩy dâng đứng cửa, mõm lầm-bầm:

— Gần ba giờ sáng rồi mà thắng chò chèt chưa thêm vè... cho người ta ngủ...

Tham Tú ở trong màn nghe tiếng cười gần, trả lời ra:

— Thắng chò chèt đã vỡ rồi, mời ông Nhô cùi ngủ yên đi !...

Thề-lệ cuộc thi vui cười và thi tranh khôi-hài.

Mỗi bài không được quá 30 giòng.

Tranh vẽ chiều ngang 12 phân tây, chiều cao 10 phân.

Mỗi kỳ sẽ đăng lên những bài và tranh mà báu-bảo xét là hay nhất.

Giai thưởng là 5 số 52, 53, 54, 55, 56 ai về cuộc thi vui cười.

Giai nhì: các thứ sáu: dáng giá 8\$00

Giai nhì: các thứ sáu dáng giá 2.00 b.vé cuộc thi tranh.

Giai nhât: các thứ sáu dáng giá 3\$00

Báu-bảo sẽ gửi cho những người được thưởng một ca-phieu tùy sách và cùi bông kèc từ sách tay, name cùi một hiệu sách. Khi các bạn sẽ chọn trong đó, muốn quyền тоa thi gìn phiếu lui hiệu sách do lấy sách các ban muôn tay giấy bút hay đũa đeo trong hiệu để cung điện miễn sao cho dù số tiền thi thoả. Tiền giải vè phần của báu-bảo. Hoặc các ban muôn tay giấy bút biểu không lấy sách cũng được.

Thi vui cười**Danh sách**

Cô Ngọc-Thanh Haiphong: 1 tranh, 1 bài

Ô. C.H.G. Mỹ-hội Sơn-tây: 6 bài

Bát-Sách: 1 tranh, 2 bài — P.V.T. Desbordes Hanoi: 5 bài — P.V.T. Tri-trí Hưng-yên: 4 bài — Dylia Bến-thủy: 2 bài — T.Q.T. Xuân-trường Vinh-yên: 1 bài — N.Q.V. Takou Hanoi: 6 bài — Mae-Thuong Reims Saigon: 12 bài — N.M.T Phú-Diễn Nghệ-an: 4 bài — N.V. M. Thịnh-hà Hả-dông: 8 bài — L.T.H. Potters Thanh-hoa: 3 bài — D.M.L. Pétain Vinh: 8 bài — A.D.V. Hải-đường: 10 bài — P.H. Richaud Nam-dịnh: 5 bài — N.V.D. Foch Nam-dịnh: 5 bài

— Cò-Vet Radio Kiến-sen: 2 bài — N.K. Quảng-yên: 5 bài — N.M.H. Kiến-an: 6 bài — T.X.H. Cảnh-hoach Hả-dông: 2 bài — D.V.L. Radeaux Vinh: 1 tranh.

1 bài — Minh-Trai T.P. Kiến-an: 2 bài — N.H.B. Hanoi: 4 bài — C.V. Papetrie Dép-cầu: 1 bài — D.T.S. Phan-thiết: 2 bài — V.V.D. Da-kao Saigon: 4 bài

— B.X.K. Cao-bằng: 2 bài — T. Sơn-Lê: 2 tranh — N.H.A. Bát-tràng: 3 bài, 4 tranh — N.T.H. Thát-khé: 9 bài, 4 tranh.

Muốn cho xe pháo nhẹ nhàng.
 Mang lai AN-THÁI sưa sảng như lời

Chắc bền giá cũng được hời...

Chỉ có hiệu AN-THÁI làm được xe dùng để xe « Verneuil », vì sau khi tời tan bắn biền đà mua được các dụng cụ dùng làm xe mà bắn hiệu lai cam doan là chắc chắn và đẹp hơn, biền đà có tang chứng, xin mời các ngài lai xem qua sẽ rõ.

Ban dù đồ phụ tùng xe kéo và chambre, lốp.

Có 28 mâu vai dùng để lốp mui, đóng tira và cái housse xe nhà và xe ô-tô.

Nhân lốp mui và cái housse xe ô-tô.

Bóng và chum các xe nhà, xe bàng, xe ngựa, và xe bò.

An - Thái

Số 2, phố Nguyễn-trọng-Hiệp, Hanoi
 tức là phố giữa phố Cầu gỗ đi vào ngõ Giang-

Năm ấy... tôi... với việc tại một đồn
đoàn ở miền thượng-du.

Ở đồn, ngoài giờ làm việc ra, muôn tiêu sầu khóc muộn thì chỉ còn có cách dì chơi xem phong-cánh, coi sách hay đọc báo mà thôi. Ở nơi tôi ở lại là nơi tôi buôn thuốc-phện lậu. Không ngày nào là không bắt được nhiều bay it. Mà bọn buôn lậu, dù tinh ma, qui quyết đến đâu cũng thường không tránh nổi được con mắt nhà doan. Không những thế, ở đây thuốc lái ngon và giá rẻ. Như thế làm gì mà chẳng mắc nghiện. Ở nơi rừng xanh núi đỏ, à phủ-dung thường vẫn là bạn giải phiền.

Tôi xưa nay vẫn ghét hút thuốc-phện, dù nhiều lần có vui chơi với anh em, tôi vẫn giữ không dến nỗi dè mắc nghiện. Nào ngờ chính ở nơi tò-sản thuốc phiện rẽ lại không nghiện mà lại về đây mới mắc. Sở dĩ nghiện là vì truyện sau này:

« Chiều hôm ấy... tôi... còn nhỏ, một buổi chiều thư bảy. Cái buổi chiều thu êm-ái, dịu-dàng như khêu gợi người ta tìm lấy thù vui của tinh-ái. Tôi với đội hoàng cùng rủ nhau sang bên Nghĩa-trụ chơi. Nghĩa-trụ là một xóm yên hoa thuốc vè miên tôi ở mà cách đồn doan hơn một cây lô mít. Chúng tôi đi được một quãng đường thi thấy tận dãng xa di tiến lai phía chúng tôi một người gánh hai cái sọt: Người ấy đi có vẻ hắp-tắp, với-vàng mà lại có lý đi lẩn vào dưới dãng cày mờ. Thấy thế sinh nghi, đội Hoàng bảo tôi: có lẽ kẽ gian, chúng ta đứng nép vào dưới cày này, dè hán di tôi sẽ hỏi. Nói xong, hán lôi tay tôi rồi nấp trong bụi cây um-lùm, rậm-rạp.

« Được mươi phút thi người gánh hai cái sọt kia di tôi. Đội Hoàng ném sô ra:

Gánh cái gì kia, dừng lại ta khám.

« Người ấy thấy hỏi bất-thịnh-linh hoảng sợ, hán giả vờ đáp mồé câu, rồi bắt ngò quăng ngay cái gánh, rồi cầm đầu chạy. Tôi nauhnh y, biết năm không kịp, liền đuổi theo rồi soái ngay chân ngang. Hắn vướng cẳng ngã chui xuống, định nhôm dây chạy liền thi lục bẩy giờ tôi cũng du người một cái mà nhảy theo năm được.

« Tôi với đội Hoàng cùng lôi hắn đến gần cái quang gánh mà hắn đã quăng ra đường.

« Mắt mày hàn tài mít, mà người thi run lên cầm-cáp. Khám khắp người hắn không có gì, nhưng lúc xem đến hai cái sọt thi một bén dè toàn mảng và một bén có ba con rùa-rùa. Lúc bấy giờ tôi càng sinh nghi. Tôi bèn nói lòng với đội Hoàng xem lại chỗ mảng và lấy con dao con đâm vào giữa ruột cái mảng xem trong có gì lạ không? Vì bọn buôn

lâu thuê qui-quyết vô cùng.

« Va-li, hôm hai đây, giày hai để trống nhét dây thuốc-phện. Hoa-quả có khi lấy hết ruột ra mà trong cũng bỏ thuốc-phện vào. Dân cái này mời lại khôn-khéo nữa. Những cái khuy to như cái khuy áo « ba-dờ-suy » ngoài học vài hay học da mà ta tưởng là khuy áo thực, bên trong chính là những hộp bằng đồng chứa đầy thuốc-phện. Khám người không có gì thi thoái, chú ai còn chú-y gi đến những cái khuy kia. Nhưng nếu tôi tinh ý, lấy cái tiêm mà chọc vào lỗ chân khuy thi sẽ thấy chảy ra một ít rựa den-den thuốc-phện...

« Chúng tôi đã từng biết cái mánh khoe của bọn buôn lậu, nên chúng tôi mới chú-y xét cần-thận ba con rùa. Ba con rùa này cũng khá to. Có một điều tôi lấy làm lạ là lật lên hay lật xuống cũng không thấy chảy ra một cưa-cây. Tôi bèn lấy cái tiêm đánh

cho phép hán nói với vợ hán một vài câu, rồi hán sẽ lại đi ngay. Chúng tôi vira di tới công. Thầy có tiếng người vợ hán ở trong lè dối guốc ra: thầy mày dã về đấy à?

« Cảnh cửa từ-từ mở, bỗng thấy chúng tôi, người đàn bà mặt tái mét, vội vàng chạy vào trong nhà cùng... Tôi có ý quan sát khắp nhà. Nhà hai gian, tuy là lều tranh vách đất nhưng ngăn nắp sạch sẽ. Gian ngoài về bên phải thấy kê hai cái giường gỗ dã mục. Bên trái đê một cái chông tre mà trên chông hai dứa bê dô chừng 7, 8 tuổi đang ôm nhau nằm ngủ. Tận góc dãng kia thấy kê một cái ban thờ, trước cái bài vị, khói hương vẫn còn thấy nghi ngút. Cái mâm cơm trên úp cái giá còn nắm yên trên cái giường gỗ mục, hình như chỉ có đợi một minh hán về.

« Trong cảnh nhà thanh-bach, tôi cũng động lòng thương. Chốc chốc

câu: từ rầy thi bộ cái nghè này di, kiêm việc khác mà làm. Nếu không mà còn theo đuổi nữa e có lắn thi khốn. Đội Hoàng bấy giờ lên mặt:

— Ấy may có ông phán dày xin hộ, không thi phen này từ một gông...

Tôi cười vỗ vai đội Hoàng rồi due hán:

— Thời di, Lan nó đang chờ ở bên Nghĩa-trụ đây...

Cách được hơn mốt năm, tôi xin đòi về làm việc ở Hanoi. Một buổi chiều kia, lúc ở sở về thấy người nhà nói: có một dứa dứa bê mang một sọt trúng lại biếu, và có kèm một cái thớt. Tôi ngạc-nhiên không biết của ai. Liên bóc thơ ra xem, thi thấy mấy dòng chữ viết ngông ngoéo bằng bút chí:

— « Bầm quan, ơn của quan con có bao giờ quên được. Con làm ăn bấy giờ được phát-dát, nhận « di hàng » qua Hanoi, gọi là một chút lè mọn dâng quan, xin quan nhận cho.

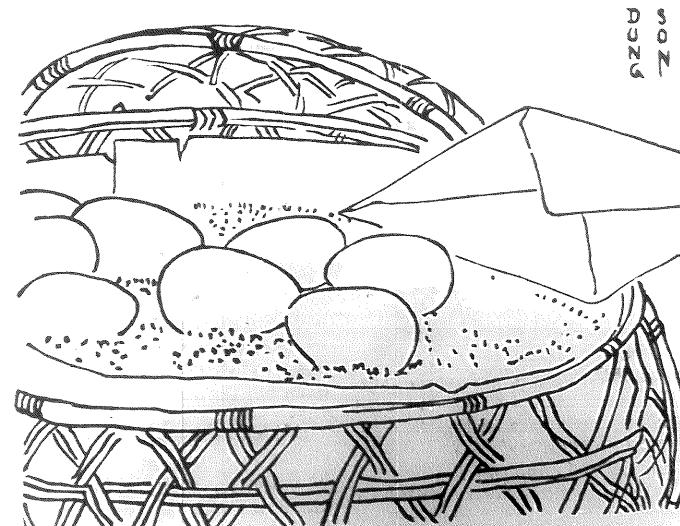
Tư Chip.

Xem xong thơ mà tôi phi cười, không biết ai lại gọi mình quan với quách thê này? Nghĩ mãi mới nhớ ra là anh gánh mảng voi rùa rùa đó trước. Tôi liền mò cái sọt ra: một chục quả trúng-vịt đê trên một ít rơm. Quả nào cũng to và nặng. Mỗi quả cũng tưng treng thât, nào ngờ đâu trong đựng toàn thuốc phiện lậu. E có lụy, ngay chiều hôm ấy, tôi phải cho mang ngay chục trúng ấy di nơi khác. Tôi có phải là người nghiên cứu mà hán lại biếu tôi thuốc phiện. Hay hán định reo và cho mình?

Tôi cho tầu tan di mọi chỗ và đam bán, nhưng không phải là mối hàng nên họ già rẽ như béo. Nhán có ông bạn già nghiên, thắc thê bảo tôi: thuốc này là thương hảo hàng dày. Bản làm gì, đê mà hút chổi. Thế rồi cứ tôi dễn, quay quần bối, năm anh em ở nhà ông bạn già. Mọi điều tôi còn nghiên bén dè vì năm ganz bán dèn câu truyện mới thấy vui. Trước còn không hút sau tập «ken cờ». Dần dần đâm quen mà hút thấy ngọt. Hóm nào mà không hút thi trong người bã rã, té môi một cách lợ. Có lúc thấy nó buồn buồn như có người vê cái giấy bẩn mà xoc vào lõi tuy xương sống ấy. Hết hút vào rồi thi chẳng thấy buồn, thỉnh mồi gì sot cả, mà trong người lại thấy tinh tao khoan-khoái ra.

Ấy, tôi sô-dû mắc nghiện cũng là vì ăn trung vịt của anh Tư Chip biếu...

HOÀNG-UẦN

lên rồi dột vào dit nó cũng không thấy thời đầu ra. Tôi càng nghi, xem di xét lại, cái mai rùa bật ra. Một sự không ngờ hiển-hiện ra trước mắt chúng tôi: thuốc-phện. Ba con rùa chết đều chừa đầy ẩm-ấp thuốc-phện mà cái mai che dày một cách thorc khéo-leo, kin-dáo. Bọn buôn lậu tinh khôn dèn thế là cùng, thực là họ tìm đủ mọi cách đê che mắt

lại nghe tiếng ở gian trong tiếng trẻ con khóc oe oe, tiếng vồng dứa kiu-kít, lẫn tiếng à oi của người đàn bà ru nô... Hắn mồi chúng tôi ngồi trên phản, giót hai chén nước chè mời chúng tôi uống. Rồi bắt ngò, hán quý lạy chúng tôi, kê lè đường kia nỗi nõ. Nếu hán bị bắt mà phải ở tù thi cả cái gia-dinh kia phải nheo - nhóc khô-sô, thực bản tâm hán không muốn làm điều gì phi-pháph, nhưng vì nghèo nàn, tung bẩn quá, hán phải đánh liều nhận gánh hai cái sọt kia mà lấy tiền thuê. Thực ra thi hán đâu có phải là người có tiền mà buôn bán cái « của »... Nghe hán nói, tôi động lòng thương, định ngọ cho hán, nhưng đội Hoàng nhất định không nghe. Sau tôi phải dùng lời tha-thiết, đội Hoàng mới dịu. Trước khi ra đi, tôi còn dặn với lại một

Nhà gióng răng TRẦN-QUANG-MINH

Số 199, Hàng Bông-lờ — HANOI

Là một nhà chuyên riêng về một nghề gióng răng mà đã từng được rất nhiều quý-khách Tây Nam gửi giấy ngợi khen, dù công việc về hai hàm răng cho là khó khăn đến thế nào cũng cam đoan làm được vừa lòng đẹp ý khách một cách rất đẽ.

HAI CÁI THÁI CỤC

Người nào rồng tư-tưởng không dám dùng lối văn giản-dị vì người đọc biết ngay rằng mình rồng tư-tưởng. Vì vậy phải lấy những câu văn rắc-rối, những chữ nho, những tiếng lá đè che dày dì. Không làm cho người ta phục bằng tư-tưởng thì lão người ta bằng văn-lír vậy. Các nhà hán-nho thi dùng thật nhiều chữ nho để tỏ sang minh học rộng, các nhà tây-nho thi tìm những câu lạ, những tiếng mới thật ngộ-nghĩnh đè rõ ràng minh khác đời.

Thành thử họ không dùng văn lối Tàu, thi dùng văn lối Túy, còn cái thứ văn giản-dị, rõ ràng, nói sao viết vậy mà viết cho có đầu đuôi, hay ở chỗ gọn-gàng, lưu-loát nghĩa là lối **văn annam**, thi họ không dùng đến, vì họ viết văn chỉ cốt để lòe những người dốt nát. Nhưng đầu sau, hai lối văn lòe đời kia rồi cũng phải nhường bước cho lối văn annam. Xin nêu dưới đây hai cái thí-dụ viết phỏng theo hai lối văn lòe đời ấy.

VĂN LỐI TÀU

Nhân-thể bắt tràng-cửu

Binh-nhan-trâm-tư, mạc-trưởng, nghiên-cửu, thục-lự về cái-thâm-ý, dài-nghĩa của nhân-thể, sau khi đã-biến-phục, đã-sắc-tin, đã-chứng-cứ vào những lý-thuyết của các-nhà-triết-học-cố, kim, kim, đồng, tay, thi-phải-thừa-nhận, phái-công-nhân, phái-phục-nhân, rằng-nhân-thể là-một-gang-tay, là-bach-câu-quá-khich-vây.

Ô hô ! bi-dát-vây-thay ! thống-khô-vây-thay ! nhân-thể-doán-lực-vây-thay ! nhân-sinh-tam-vạn-lực-thien-nhat, cái-thời-gian-Ấy-hà-tăng-mà-tràng-cửu ? Nhiên-nhì ai-là-kẻ-dã-dát-cáp-cái-tất-sinh-thời-kỳ-Ấy. Bác-thanh-nhân-như-dức-thánh-Không-ta-cũng-chỉ-dến-thất-tháp-chi-ngoại-nhì-hỗ.

Huống-hồ-thập-ñgū-dĩ-nội-là-thời-kỷ-Ấu-trĩ, chich-chich-chi-chi-dã-biết-gi-là-lạc-thú, ngū-thập-dĩ-ngoại, vò-xi-lão-niên-còn-biết-chi-là-lạc-thú.

Vậy-thời-nhân-thể-chỉ-loanh-quanh-trong-cái-thời-gian-hiệp-ái-là-vào-nhị-thập-ñgū-niên-chi-gian-mà-thời-vây.

Vì-dã-am-hiên, dã-quán-thông, dã-bao-hảm-cái-ý-nghĩa-bản-nghuyên, chí-trọng-của-nhân-thể, nên-dời-xưa-các-dâng-thanh-hiền-quân-tử, các-bắc-uyên-bắc-thi-nhân-dã-dĩ-nhàn-vì-quý-vây.

Hồi-các-bậc-thanh-dầu-trí-thíre, chúng-ta-dương-dộ-thieu-thời, thi-nên-tận-tốc-mà-hiêng-thu-những-sự-khoái-lạc-của-cái-thời-gian-hoàng-kim-Ấy, nghĩa-là-cái-tuổi-thieu-niên-cường-trảng-vây.

Thi-chơi-di, nào-ai-phòng-ñgū, nào-ai-cẩm-chi-mà-ta-úy-cụ. Ta-chơi-sơn-lâm-chi-nguyệt, thủy-diện-chi-phong, hồ-thượng-chi-thuyền, hoa-trung-chi-tửu. Ta-chơi-cho-tao-cấp-kéo-một-mai-bìng-con-mắt-tinh-giác-hoàng-luong-thấy-minh-bach-thủ-ở-lúc-lâm-chung. Lúc-dó-mới-thâm-hiều-cái-nghĩa-câu-nhân-thể-bắt-tràng-cửu-thì, ôi-thói, dã-quá-tri-văn-rồi-vây ! ô-hò ! NHẬT-LINH

VĂN LỐI TÂY

Con qua lừa-và-ần-ở-chân-trời, thời-con-thỏ-bạc-dã-ló-dâu-lên-trên-nóc-nhà, nhìn-một-cách-ám-thâm-xuống-dưới-bếp.

Một-lần-không-khi-mát-tung-ra, giò-thời, là-áo-ao-như-xé-tan-bầu-trái-lặng-lẽ.

Bấy-giờ-ta-ngồi-trong-phóng, trước-một-luồng-không-khi-quay-cuồng-bởi-cái-quạt-máy-dưới-ánh-ngon-den-trâm-hai-mươi-nến, rồi-ta-ném-lan-nhõn-tuyễn-quá-cửa-sổ-roi-dến-bích-một-cái-xuống-con-cóc-ngồi-tu-lý-bên-canh-hòn-gạch.

Cảm-tinh-la-nón-nao-như-xoay-lần-dây-cối-lòng, tri-tưởng-ta-này-phảng-ra-ngoài-óc, quả-tim-ta-như-hồi-bóp-muốn-phá-tan-lồng-ngực-mà-nhảy-ra-vây.

Sức-nhỏ-tới-ý-trung-nhân-mà-bấy-lâu-ta-vẫn-coi-như-nửa-nhân-của-ta. Cái-hình-ánh-nàng-chưa-sóa-nhỏa-trong-trí-nhó-ta, còn-in-sâu-trong-bề-óc-ta, cái-về-mặt-hu-hờ-hai-mươi-cái-xuân-xanh-dương-hiên-ra-trong-cùng-tưởng-tượng-của-ta. Bấy-lâu-nàng-vẫn-mang-tiếng-dập-của-trái-tim-ma-hoa-với-ta, nàng-có-biết-dẫu-rang-nay-dem-một-khối-tinh-oan-uồng-mà-thả-vào-một-vũng-nước-mắt-dày.

Nhưng-thời-ta-không-muốn-khóc, e-hai-hàng-lệ-ta-roi-thanh-thót-vào-trái-tim-dau-dớn.

Ta-quá-quyết-ngắng-dầu-lên, tung-taon-mắt-ra-ngoài-phố-thì-này-kết-những-cây-cột-dến-trợ-trợ-dứng-dương-con-mắt-buồn-ngủ-nhin-dường-tờ-mờ-trắng. Ta-cũng-buồn-ñgū-nỗi.

NHẬT-LINH

MƯƠNG *có* **ANH CHUP LỐI**
MỸ THUẬT
NÈM LẠI
HƯƠNG — KÝ

HỘI PHỦ-HUYNH HỌC-SINH

Từ-khi-nhân-thể-bắt-tràng-cửu-vì-xứ-này-thì-các-Ngài-hiệu-nay-nên-âu-hoc-là-cần, nén-kể-gửi-con-sang-Pháp, người-lâm-trường-chò-con-hoc, mục-dịch-mong-sao-chò-con-em-chóng-được-thành-tài. Xong-cũng-nhiều-những-nhân-thể-bắt-tràng-cửu-vì-gửi-con-đi-xa-có-nhiều-diều-bất-tin-tiếng-nói-nhìn-khó-khắn, nên-ông-LEURET, cù-nhân-khoa-văn-chuong-triết-hoc, nguyên-chánh-sở-Cửu-tế-Tân-Quyền-Dông-Pháp, khi-di-diễn-thuyết-ở-các-tỉnh-trong-Nam-ngoài-Bắc, còn-nhớ-nhời-yêu-của-các-Ngài, mà-ngày-nay-dù-một-trường-rất-to-ở-Hanoi-kết-đem-cái-tài-giáo-hòa-trong-khoảng-hơn-hai-mươi-năm-giờ-bên-Pháp-mà-dào-luyện-cho-con-em-Viet-Nam. Trường-này-tức-là :

Lycéum Libre HONG-BANG Hanoi

Trường tuy-mới-mở-mà-niên-hoc-mới-rồi-dĩ-có-nom-hai-nghìn-học-sinh: nón-lau, nón-Nhật, nón-Tây, Ai-Lao, Cao-Miền, Xiêm-La, Ám-Đô, Trung-Nam, Bắc, ba-kỳ-tôi-hoc, kẽ-thì-bằng-tay (CEPF, BE, BEPS, BS, Bacc. Métre), người-thi-bằng-bản-xít (CEEI, CEPFI, DESPFI, Bacc. local). Số-hoc-sinh-dòng-như-thổ-là-vì-từ-trước-kết-giới-mỗi-có-trường-tu-hoc-này-được-phép-mở-kết-ban-Tù-tài-và-giấy-di-đủ-các-kỳ-thi, mà-quy-mô-kỷ-luat-theo-nhà-các-trường-có-tiếng-hèn-Pháp. Trường-ở-dừa-Hanoi, trong-ra-ba-mặt-phố (Jules Ferry, Cathédrale, Lambiot) trong-một-khu-dất-rộng-hơn-một-vạn-thuơc-xưởng, có-sân-chơi-mát-mẻ, cây-cối-anh-thơm, có-chỗ-cho-học-sinh-đi-ở-nay-trong-trường-tiền-ăn-học-không-tinh-dắt. Các-lớp-nghỉ-hè-có-dù. Niên-hoc-1933-34-bắt-đầu-ngày: 1er Septembre bời-7 giờ-sáng. Ai-xin-học-hay-xin-cuốn-diều-lệ-thì-dến-70 Hàng-Trống-hay-viết-thu-đè : Monsieur le Directeur du Lycéum libre Hong-Bang Hanoi.

Người-làm-nhà-nên-biết-rằng:
CHỈ Ở 42, Rue de Takou MỚI CÓ

KIẾN-TRÚC-SU'

ARCHITECTES DIPLOMÉS

Chuyên-môn-về-Kiến-nhà

VỀ ANH TRUYỀN THẦN BẰNG THAN, MỰC TÀU,
TOÀN THẦN HOẶC BẢN THẦN CHỈ CÓ:

2 \$ 90 (ảnh-bè 50×60)

Có-nhận-gửi-lanh-hóa-giao-ngân. Ở-xa-xin-gửi-ảnh-về-cho

M. TRƯỜNG-TRỌNG-BÌNH

OFFICE INDOCHINOIS DU TRAVAIL

81, Route Mandarine, 81 — HANOI

TRUYỀN VUI

(Tiếp theo)

Bên kia là chuồng hổ, báo và gấu — những con vật quan trọng cho một cái vườn Bách-thú. Ta thử tưởng-tượng một cái vườn Bách-thú mà không có hổ, báo, gấu? Như thế thì gọi là vườn Bách-thú sao được, mà nếu không có những con vật dữ ấy, thì không ai muốn đến xem cả.

Người ta tuy là một con vật yêu, nhưng lại thích xem những con vật dữ. Những con vật không ai muốn gặp ở rìa, nhưng ai cũng muốn xem trong một cái cũi.

Nhất là con hổ — con hổ là cái « đinh » le clou của vườn Bách-thú. Có người lán lội hàng mấy ngày đường để được xem ông chúa rừng. Có một điều là: người ta vẫn vái lạy các ông hổ bằng giày hay bằng dắt, nhưng chưa thấy ai vái lạy con hổ thực, con hổ sống.

Ở đây lại có những hai con, ở hai chuồng giáp nhau, chẵn song sát vira-to, vừa chắc. Một cái biến kẽ chữ latin hổ rằng đây có hai con vật dữ. Nếu không có cái biển ấy, dẽ không mấy người biết, có lẽ chỉ trừ có ông Lê-công-Dắc.

Hai con hổ lúc nào cũng nắm khẽ: người thi đamb chân, đập tay, huýt còi, làm ngoéo, ai nấy tranh nhau dẹp cho con hổ sợ.

Con hổ chỉ lặng yên dương-mắt nhìn, có lè nô-nghi:

— Phải, bây giờ thi các anh ròn tôi, bởi vì các anh biết tôi không lâm gi

Bác-Sỹ NGUYỄN-VĂN-LỰYEN
8, rue Citadelle. Téléphone: 304

CHỮA ĐIỀU RĂNG BIÊN
CHỮA MỌI BỆNH VÀ CHUYÊN
CHỮA BỆNH BẢN BA CON TRẺ
số 8 phố Đường-Thành
(Đường Cửu-dong sau phố Xe-Đi-Điều)
HANOI

dược. Nhưng nếu mà không có cái chấn song sắt này, thì... Haââam!

Con hổ chồm lên, gầm một tiếng. Ai nấy hoảng-hốt, vội lui lại một bước. Nhưng lại hoàn-hồn ngay, tiến lên sát chuồng, khiêu chiến:

— Nào, thử ra đây!

Rồi họ bắn-tấn với nhau:

— Ô hay nhỉ, trông rõ giống con mèo, chả khác tí gi!

Một ông bén cạnh nhún vai ra ráng khinh-bi :

— Giống thế nào được! Ông chúa rừng khác chứ! Ông ấy trong sạch không chịu được sự ô-uế...

Mọi người lắng tai nghe.

...Như thịt ông ấy luộc rồi, nếu đè cùi tôi vào bên, thi miếng thịt cứ nhảy lên nhảy xuống, có khi bắn cả ra ngoài.

— Ô, lạ nhỉ! thế bùi tôi ra, thịt ông ấy lại có nhảy vào đia nứa không?

Vì câu hỏi ngó-ngắn, ông kia quay sang truyện khác:

— Kia các bà trống, ở trên đầu ông ấy có chữ vương kia kia. Ông ấy là thiên-tướng nhà giờ đấy! Vì thế người ta mới thò ông ấy chờ...

Rồi ra ráng ái-ngại:

— Nhưng vậy mà, ông là thiên-tướng mà sao ông cùng bị người ta bắt về đây?

(Còn nữa)

VIỆT-SINH

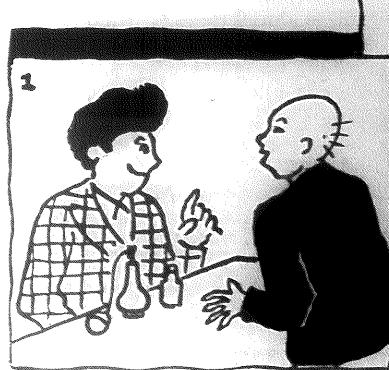
...Nhưng hai con, ở hai chuồng giáp nhau, chẵn song sát vira-to, vừa chắc. Một cái biến kẽ chữ latin hổ rằng đây có hai con vật dữ. Nếu không có cái biển ấy, dẽ không mấy người biết, có lẽ chỉ trừ có ông Lê-công-Dắc.

Hai con hổ lúc nào cũng nắm khẽ: người thi đamb chân, đập tay, huýt còi, làm ngoéo, ai nấy tranh nhau dẹp cho con hổ sợ.

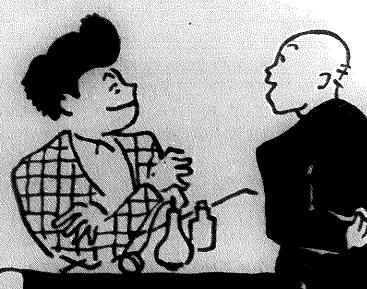
Con hổ chỉ lặng yên dương-mắt nhìn, có lè nô-nghi:

— Phải, bây giờ thi các anh ròn tôi, bởi vì các anh biết tôi không lâm gi

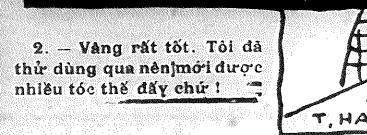
1. — Thuốc mọc tóc của ông tốt lâm phải không?

2

2. — Vàng rất tốt. Tôi đã thử dùng qua nên mới được nhiều tóc thế đấy chứ!

3. — Ông trông bốn tháng trước đây tôi như thế này!

CHỈ CÓ BA NGÀY

Cái độc, cái hại và cái tệ thuốc phiện thế nào chẳng nói chắc ai cũng rõ cả, cho nên nhiều người muốn bỏ mà không hút nữa, nhưng bỏ thi phải có thuốc cai mới bỏ được. Thuốc cai thi nhiều, nhưng dã được thuốc nào cứu cho người ta thoát khỏi được cái vạ nha-phíền đâu? chỉ thấy tiền mất tật mang mà thôi. Nay báu-hiệu mới phát-minh ra được món thuốc CÁI NHA-PHIỀN rất tài-linh, chỉ uống trong ba ngày là bỏ hẳn được thuốc phiện, khi uống thuốc vẫn mạnh khỏe làm việc như thường, không hề nhọc mệt, vật-vã chí hết, khi bỏ rồi ngửi thấy thuốc-phiện thi chán ngán và ghét, thực là mỏu thuốc hay nhất hoàn-cầu, xin cam-doan: nếu hết 3 ngày không bỏ được thi không lấy tiền (ai muốn chữa khoản cũng được). Thuốc Giang-Mai, thuốc Láu, cũng chỉ chữa trong 3 ngày, và có dù hết các thứ thuốc rất linh-nghiem, ai cần dùng thuốc gì xin cứ gửi thư hỏi và xin quyền catalogue về xem sẽ rõ.

Nhà thuốc NAM THIỀN-DƯỜNG
78, Phố Hàng Gai, 78
HANOI

BA TÝ GÀN

Người ta đặt cho anh Ba cái tên « Ba-Tý-Gàn » vì trong mỗi lời nói, việc làm của anh đều có ngữ ý bướng bỉnh, trọng gàn; song, nếu chịu khó tìm tòi, lọc lõi trong những cái « già » của anh thi thấy nhiều khi nó ngô nghênh, ngang tàng, ý vị, tí dụ như truyện « mua ô tô » của anh Ba thuật lại:

Tôi không hiểu tại làm sao tôi lại thích có một cái ô-tô dề... lòe dời, dề... chิง diện. Xoay sở từ tung không dù, tôi không nghĩ ngại gi, bán phẳng cả nhà cửa, ruộng nương của ông cha dề lại cho ô nhà quê dề lấy tiền... mua ô-tô. Không gi sung sướng bằng lúc cầm mấy ngàn đồng bạc bước vào « ga-ra ». Một « xir » don dã chạy ra tiếp rorce, mời chào, lóu la lóu túu, mồm nǎm miệng mười tám tám, ca tụng đặc-tinh « mác » xe này, xe kia, liền thoảng nhur... con vẹt. Quanh quẩn một lúc, di đến cái xe « mác » gi tôi không nhớ, coi vira ý tôi, lão bán hàng nói là 40 mã-lực, tôi sững sốt vì tự nhiên tôi nghĩ ngay đến 40 con ngựa tay lộc ngôc đứng chum với nhau. Tôi hỏi:

— Một cái xe 40 mã-lực thi nó chạy ra thế nào?

— 80 cây số một giờ một cách dễ dàng.

Tức khắc tôi mượn mảnh giấy với cái bút chì tôi tính:

Một con ngựa trong một giờ, thường thường di được 12 cây số.

Vậy 40 con ngựa có thể di được X.

$$\frac{12 \times 40}{1} = 480.$$

Thế thi cái ô-tô này của ông phải chạy được 480 cây số trong một giờ.

Lão ấy cười một cách khinh bỉ, cười tòi... ngõc.

Tôi lại tính:

Nếu 12 cây số trong một giờ vượt bởi một con ngựa, 80 cây số sẽ vượt bởi X con ngựa :

$$\frac{12 \times 80}{X} = 6812 \text{ hay là } 6 \frac{2}{3}.$$

Theo 40 con ngựa của ông không bằng 6 ngựa 2 3 của người ta.

Lão hơi cău, tôi hỏi luôn:

— Theo ý ông, một con ngựa có thể trả được bao nhiêu người?

Lão trả lời gọn một câu :

— 10 người.

— 10 người, được. Đây ông kèm tôi tính :

Nếu một con ngựa có thể kéo được 10 người, 40 con ngựa phải kéo được: $40 \times 10 = 400$ người. Tốt mua ngay cái xe này, nếu ông « ga-răng-ti » cho tôi nó có thể kéo được dù 400 người.

Họ bảo tôi diễn, họ mời tôi ra bằng một cách trái ngược lại sự vồn vã lục tôi bước chân vào.

Cũng may mà tôi khám phá ngay ra được sự giả-dối ấy, nên tôi mời không mua ô-tô, mời không đến nỗi khuynh giá, bài bản, tôi không phải nhập tịch cái « dân » người « cà cuống chết dến d... hays còn cay », mời còn đứng dậy bắt tay anh ngày hôm nay.

VIỆT-BẮNG
(Thái-nguyễn)

Tết năm nay các ngài dùng giấy gì?

Giấy Kim-Thời

Marque, dessin et modèle déposés

Kiểu rất đẹp, mũi láng Hoa-ký rất tốt, đế cao-xu den, đế ở bên Pháp, đi bền gấp bốn lần đế da hay đế crêpe, không churret và toet ra như đế crêpe, tròng dẹp và nhẹ như đế da, đi mưa không ngấm nước. Giá rất cao.

Bán buôn và bán lẻ:

VĂN-TOÀN
95, Phố Hàng Đào, 95
HANOI

(1) XI. — Họa-si.

Độc-giả chắc nhiều người mong rằng một ngày kia Lộc sẽ nhận xét nỗi oan uổng của Mai và thành hành đến nếp nhà tranh tim Mai để xin lỗi, để đón Mai về cùng ở với nhau như xưa.

Chỉ ở trong tiêu-thuyết mới sẩy ra những sự ấy. Khốn thay! đây lại không phải truyện tiêu-thuyết, tác-giả chỉ chép một câu truyện thực mà thôi. Mà truyện thực ở đời thi không mấy khi có cái kết quả tốt đẹp, hoàn-toàn như ta tưởng-tượng ra.

Nhung sự ước mong của độc-giả có khi cũng là sự ước mong của Mai. Không phải là nàng quá mờ-tưởng đến một cuộc tương-lai tốt đẹp, sung-sướng! Chỉ vì luôn luôn ngâm dơi bằng con mắt lạc-quan, nên nàng sẵn có lòng, nàng dẽ có lòng tha thứ, tha-thứ cho mình, tha thứ cho người.

Rồi sự ước-mong kia ở trong tâm-trí Mai thành như một sự có thực. Nàng cho rằng nàng đã yêu Lộc thi thế nào, thi cố-nhiên là Lộc cũng yêu nàng. Mà Lộc đã yêu nàng thì thế nào cũng phải tìm đến dòn nàng dù nàng núp ở chốn hang cùng ngõ hẻm, ở nơi ẩn-dật trong đám rìng xanh.

Những câu truyện lâu, những câu truyện thần-tiên mà nàng được nghe, ngày còn nhỏ lại càng làm thêm chát chẽ cái lòng yêu đời và tin-trái của nàng. Trong những truyện ấy, người thiện bao giờ cũng được hưởng hạnh-phúc, người oan-uổng

(1) Xem Phong-Hoa từ số 36.

KHAI-HUNG soạn

bao giờ rồi cũng có dịp gõ được nỗi oan.

Mai tin ở trời, tin ở cái lòng tốt của mình và của người. Nàng cho rằng bản tính con người ta không thể xấu được, và khi người ta tàn ác, ngờ vực, có những tu-tuồng ghét dời là chẳng qua người ta mệt, trong chốc lát, cái bản-tinh của loài người mà thôi.

Tới đây, tác-giả xin mở một cái đầu ngoặc. Thử sự dẽ tin ở trời và ở lòng tốt của loài người lúc nào cũng chưa chan trong tâm-trí, trong linh-hồn Mai, có nhiều người cho đó là cái kết-quả của một nền Pháp-văn lâng-man. Rồi họ kết ngay án vai chủ-dòng trong truyện này là làm gượng xấu cho các cô độc-giả hay mơ-mộng.

Nếu yêu người, nếu sẵn có lòng tốt tự-nhiên, dẽ cảm-dộng khi đứng trước những sự dịu-dàng tốt đẹp hay những sự đau đớn uất ức của loài người mà họ cho là lâng-man, thì sự lâng-man ấy là một sự tuyệt-dịch của nhân loại dù có khi nó đem đến cho ta những sự thiệt hại, thiệt hại về đường vật-chất, thiệt hại về đường tinh-thần. Song thử hỏi: ở đời có thể có sự phi-thường nào mà lại không thiệt-hại riêng cho mình ta chẳng? Ở đời có thể có sự tốt đẹp, lòn-lao, cao-thượng nào ở ngoài sự hy-sinh được chăng?

Nhưng không! Mai không phải dã chịu ảnh-hưởng của nền Pháp-văn lâng-man đâu! Hay nói trại-lai thì tự cô chí kim ở nước nào

cũng có một hàng người giàu lòng cảm-dộng, giàu lòng thương người, tin người đến nỗi dẽ lụy đến mình. Hàng người ấy nhiều khi yên-lặng chịu đau, chịu nhục, chịu khổ, những kẻ có tấm linh-hồn khô-khan, có trái tim khô-khan hiều sao thấu được. Mắt họ chỉ có thể trông thấy những sự nhô-nhen, dẽ hèn của một hàng người mà cái đời vật-chất nhô-nhen, dẽ hèn làm cho quên nhăng trong chốc lát cái bản-tinh tốt đẹp, cao-thượng của trời dã phủ cho họ mà thôi.

Xin lỗi độc-giả và đóng cái dấu ngoặc lại dẽ kẽ tới truyện.

Mai trong truyện này chính là một người dã giữ được hoàn-toàn cái bản-tinh dô.

Lúc Minh dã từ-biệt nàng ra về, nàng còn ngồi khóc, khóc mãi. Một tiếng oe & vỗng đánh thức nàng dậy. Nàng vội lau nước mắt, rồi ra ấm con, vừa cười, vừa nói nồng dẽ dô cho con nín.

Thằng bé con nghe tiếng hát du-thi thuỷ ngù lại trong lòng mẹ. Còn Mai thời tiếng cọt kẹt đưa vỗng như du nàng trong giấc mộng vừa qua.

Nàng cõi ôn lai thái-dô cùng cùi chỏ của Minh. Nàng không ngờ vực lòng thành-thực của Minh một chút nào, song nàng cho rằng dẫu sao thi nàng cũng vẫn là một người dòn bá có chồng, tuy người chồng đó đường bò nàng.

Những ý tưởng tượng phản rối loạn trong óc nàng. Nàng còn như nghe mang-máng bên tai lời nói của Minh: « Thủ-tiết là một sự vò

nghĩa-lý ». Rồi nàng hồi tưởng đến câu truyện trên đồi hởi tam, chín tháng trước. Nàng còn nhớ rõ ràng mạch rằng hôm ấy Lộc báo nàng: « Nhiều khi anh còn thấy tư-tuồng của anh bị kiềm-lỏa trong giới-han nho-giáo ».

Nàng như tỉnh ngộ, nghĩ thầm: « Phải, nho-giáo! Sự thủ-tiết mà ông Minh cho là vô nghĩa-lý, và khiến ta nghĩ-tới, khiến ta tôn-trọng, đó là ảnh-hưởng của nho-giáo. Khi nào làm việc gì mà ta suy trước tính sau, thì ta thấy ta muốn phản-dối lại cái đạo ấy mà ta cho là bỏ buoc, là không hợp với tinh-tinh cao-thượng của loài người. Song những lùi-thoát-nhiên, ta làm một việc gì, mà chẳng hiểu sao, ta cho là phải, hay tránh một việc gì mà lương-tâm ta cho là xấu, là bay-trước khi ta suy-xét, thì những việc ấy tất là kết quả của mấy đời nho-giáo ».

Thằng bé con nô đong-dày ở trong lòng nàng, nhắc nàng nhớ đến hiện-thi:

« Bay giờ ta chỉ biết có hai việc: một là ta phải thủ-tiết với chồng ta, tuy chồng ta bạc bẽo với ta. Ta cũng chẳng biết vì sao ta phải thế, nhưng hình như lương-tâm ta bắt ta phải như thế. »

« Hai là cự-tuyệt ông đốc Minh. Ma muốn cự-tuyệt thi trước hết phải trả tiền thuốc đă. Cái món tiền ta nợ dà nhiều lần ta hỏi là bao nhiêu, nhưng ông ấy vẫn dấu. Song ta chắc là một món tiền to, it ra cũng đến gần trăm bạc. Vậy thi dào dàu ra tên bay giờ! »

Mai lại nhớ đến món tiền hai mươi đồng nặng nhẫn của Lộc trong buổi gặp-gỡ lần đầu. Nàng thở dài, lầm-bầm:

chuyên kinh doanh lối mới

ATDAR

N°7 RUE LAMBLOT HANOI
thang hàng Mạnh gân hàng Hồi

■ NHIỀU LỐI CHỦ MỚI

■ NHIỀU TAY VẼ KHÉO

CƠ NHÀ MỸ-THUẬT TRÔNG HÒM

■ CƠ NHÂN CÁ

sơn, vôi, lát, buồng hoa, vẽ

Quang-cáo trang hoàng

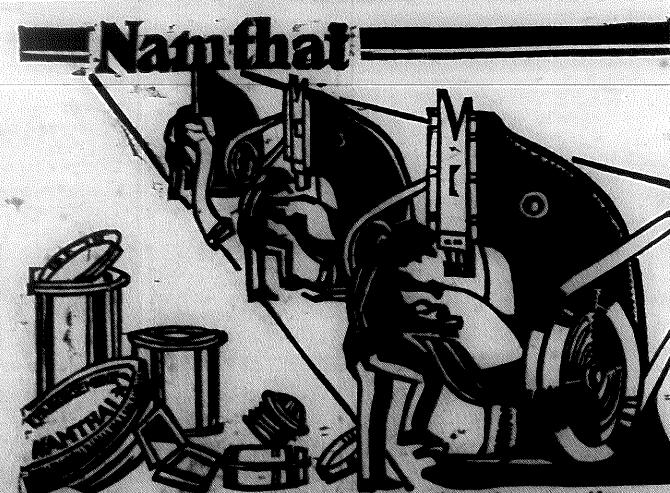
của hàng và trong nhà

■ XIN QUÝ KHÁCH ĐẾN XEM KIỂU

■ CÓ DÙNG QUẢ PHẦN ĐẠNH MU HIỆU

Purblanc

MỘI BIẾT LÀ TRẮNG KHÔNG THỎI
TAY KHÔNG HAI VAI KHÔNG HAY Ô

Các nhà đóng đồ hộp, nhà thuốc, sưa, dâm, mập, sơn-tẩy, v.v.
Muôn chòi tinh xảo đóng như hàng Âu Mỹ, xin chòi t đến nhà
này. Nam-Thái ngô Nam-Thái (Khâm-Thiền) Hanoi chuyên mua
chỗ tạo các thứ hộp, nắp chai, dù mọi kiểu tối tân bằng kim khí.

118 số trung
về cuộc xô số của hội C.S.A. Hanoi

Số Đặc-đắc

10.000 \$

Ngày mùng nhất định vào ngày:
12 Juillet 1933

Cùng nói giống ai người tám
huyết?

Việc thể-thao phải biết việc cần.
Mở nhà hời, lập sán quẩn,
Gặp cơn khủng-hoảng thêm phập
khó-khăn.

Công với của ta cần góp lại,
Việc dù to gặng mãi thi nên.
Và chăng cũng một đồng tiền,
Còn mong chốc lát muôn nghìn
đến tay.

Trước là nghĩa sau này là lợi,
Việc nên làm, chờ voi bỏ qua.
Một đồng một vé ta mua.

Và bán tại các nhà báo và các cửa hàng
mu ở khắp các tỉnh Bắc-kỳ.

« Chỉ vì hai chục bạc ấy!... Voi cái lòng thương người! ».

Lời bài hát lại phảng-phất trong trí nhớ: « Nếu thấy ai, có cũng thương thì nguy cho cô lâm! ».

Song biết sao? Bàn sinh dã sẵn có lòng thương người thi cũng phải chịu khổ, chứ biết sao? nàng mỉm cười:

« Nhưng biết đâu rằng ta khổ? Những người có lòng cao-thượng, biết tự hy-sinh thi không bao giờ được phép tự cho mình là khổ! ».

Muốn không nghĩ quanh lo quản, muốn không loay-hoay với tư-tưởng nữa, nàng sẽ đặt con xuồng vồng để đi ra ngoài cho khuây-khôa, và nhân tiện giúp bà Cán gixon hàng về.

Ra đến định, Mai gặp bà Cán dắt gánh ngồi nói truyện với một người vận áu-phuc. Nhạc trong thấy Mai, ba vội chạy lại giật nàng ra một nón noè thầm:

— Nay có a, có cái ông kia dã mây hôm nay mang thuốc vẽ đến vẽ hổ, vẽ dih. Rồi chả biết ông ấy gặp cõ bao giờ mà biết, hôm nay ông ấy cứ đến lại-nhai hỏi thuê cõ làm kiêu-mẫu. Tôi cũng chả hiểu làm kiêu-mẫu là thế nào, nhưng thấy ông ta nói già một đồng một ngày thi tôi cũng đòi liều hai đồng. Ông ta còn đòi xem lại người có đã rồi mới định giá. Vậy cõ thử lại xem.

Mai nghe nói, giật nảy.

— Thời chịu thôi!

— Thời cứ lai xem sao đã.

Nghé lời, Mai ung-dung lại gần chỗ người kia đứng. Chẳng cắp một cái hộp to và mẩy cái bảng gỗ nhỏ, như có dâng sấp sấp ra vè. Nhắc thấy Mai, chàng cất mũ chào, mỉm cười hỏi:

— Thưa cõ, cõ phải cõ là con bá cụ không?

— Thưa vắng, ông truyền diệu gì vậy?

Chàng kia lại mỉm cười, mắt dãm nhìn, long-lanh sau cặp nhon kinh cản-thi:

— Thưa cõ, tôi là hoa-sĩ Bach-Hai, tôi đã nghe lời voi bà thân-mẫu cõ, muốn nhờ cõ làm kiêu-mẫu... Vậy có nghĩ sao?

Mai ngẩn-ngơ hỏi:

— Thưa ông làm kiêu-mẫu là thế nào?

Bach-Hai cười:

— Cõ giùm đâu, cõ đến sướng vè ngồi làm kiêu-mẫu cho tôi vè.

Mai cắp mả dỗ dàn, ấp úng:

— Thưa ông, thiếu gì... người,...

mà ông lại thuê tôi.

— Thưa cõ, chẳng nói giấu gì cõ, tôi dã tìm kiêu-mẫu dã nhiều, song chưa gặp ai được có cái nhan-sắc của cõ. Hôm nay tôi thoáng thấy cõ ở chợ Bưởi, nên dò-la mãi hôm nay mới gặp.

Mai bén lên. Còn bà Cán thi bắt thóp anh chàng mè-sắc, trả lời cách quả quyết:

— Thưa ông, phải hai đồng một buỗi. Nhất định phải hai đồng.

Nhà hội-hoa ngầm-nghĩ, dãm-dãm nhin Mai, rồi quả-quyết:

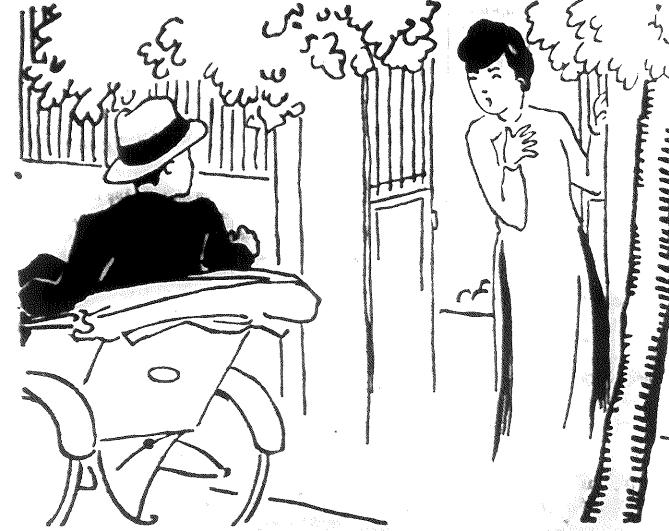
— Vàng thi hai đồng. Vậy mai có đến nhẹ?

Mai ngần-ngứ:

— Biết làm kiêu mẫu ra sao!...

Thôi, tôi chịu thôi!

Bach-Hai dò-dánh:

Mai mỉm cười :

— Thưa ông, ông cần gì phải biết tên tôi? Ông cứ gọi tôi là người kiêu mẫu cũng đú.

— Thời thế cũng được... Mai tôi đến dón cõ ở đây.

Sáng hôm sau, y lời hẹn, Bach-Hai đến định Thụy-khuê.

Mai dã đứng chờ ở đây. Họa-sĩ gọi xe mời Mai lên xe, rồi dì xe dẹp theo sau.

Mai dến làm kiêu mẫu cho Họa-sĩ được chàng kính trọng và đối đãi một cách rất lễ phép thi lấy làm cảm động lắm. Buỗi đầu thi nàng cũng hơi khó chịu, vì cái tình hay hồi truyện lần thầm của chàng, song về sau quen đi thi nàng cũng cho là một sự thường. Bày giờ nàng nghe Họa-sĩ giảng nghĩa khoa tâm-ly về

người dãm dãm nhìn, hồi lâu mới nói được nên lời. Chàng bảo Mai:

— Có ngâm bức tranh cõ trung ? không?

Mai bén lên đáp :

— Thưa ông, đẹp lắm. Ông vè đẹp hơn kiêu mẫu nhiều quá.

Bach-Hai cười :

— Có nhún minh quá! Tôi còn lo chưa tâ dược hết cái đẹp dìu dàng của cõ, cái tình dẽ cảm động, cái long hay thương người của cõ.

Mai ngượng nghiu :

— Sao ông biết tôi có tình cảm động, có lòng thương người?

Bach-Hai cười từ dâc :

— Thị tôi dã báo tôi thích và rất sành khoa tâm-ly mà!

Chiều hôm ấy Họa-sĩ khẩn khoản ép Mai cùi dẽ y phục kiêu mẫu mà vè, và chàng nói chàng tăng hòn ngón bô quần áo ấy.

Nè lời thành thực của Họa-sĩ. Mai cảm ơn, lĩnh ý và ngô lời xin phép từ mai ở nhà, vì bức tranh vè đã hoàn-thành.

Thực ra nàng thấy cách cử chỉ của Họa-sĩ nén trong lòng lo lắng vẫn vo. Chàng vội kêu :

— Đã xong thế nào được, it ra là hái tuân lê nứa!

Mai vừa ở nhà Họa-sĩ ra, dến công thi nâng thoảng thấy một cái xe nhà di qua, người ngồi trên xe dãm dãm nhìn nàng. Nàng kêu rồ lên một tiếng: cái xe vùn vụt tan dâng xa. Nàng vội vang gọi xe mèc cõ vè làng Thụy-khuê.

Người mà nàng vùa gặp, người vùa nhìn nàng một cách khinh bỉ, chính là Lộc, chồng nàng.

(Còn nữa)

KHÁI-HƯNG

CÁC NGÀI DÙNG MŨ VÀ KHẨN, XIN ĐEN XEM Ở HIỆU TÂN-LONG-THỊNH

Nº 29, Phố Hàng Nón - Hanoi

Có làm dù các kiều mũ và khăn, dùng tân-thời rất đẹp, rất kỹ mà giá cả

hơn hết mọi nơi.

Có bán dù các đồ dùng làm mũ và khăn như pliege, cõi mũ, vải lụp, vải son mờ, giấy bắc, vân-vân.

Bán buôn tinh giá đặc-biệt

Có nhận "Commande" của các tỉnh Trang, Bắc-ký

— Thị có gì nguy hiểm mà cõ ngai. Sáng từ tám giờ đến mười một giờ, chiều từ ba giờ đến sáu giờ cõ lại dâng nhà ngồi yên một chỗ cho tôi trông mà vè. Thế là cuối tháng cõ có sáu chục bạc.

Ba chữ « sáu chục bạc » bông nhắc Mai cái món nợ tiền thuốc. Nàng liền nhận lời:

— Vắng, mai tôi xin lại.

Họa-sĩ tò vè vui mừng :

— Vậy 8 giờ sáng mai cõ đến nhé. Nhà tôi ở phố B., số 125.

— Thưa ông, tôi không biết phố B. ở đâu!

Bach-Hai ngầm nghĩ :

— Thời, đê mai tôi lại dòn. Vậy cõ chờ tôi nhé.... À, tên cõ là gì nhỉ?

hội-họa, nàng cũng không lấy làm lạ nứa, và hê chàng nói điều gì là nàng cho là phải ngay, dẫu điều đó nàng nghe trái tai đến đâu mặc-lòng.

Được hai tuần lê thi bức vè một cõ con gái ngồi tư lự dã gần xong. Xuôt ngày Họa-sĩ chỉ loay hoay với bức tranh, hết chửa lại chô nõ chõ kia lại ngồi ngầm nghĩa.

Một hôm Mai dến mà chàng vẫn không biết, bao nhiêu tinh thần dồn cả vào người mỹ-nữ trong tranh.

Bỗng Mai kinh hoàng rồn rên lâng ra ngoài hiên, nàng vùa thấy Họa-sĩ đến gần bức tranh rồi ghê móm vào hồn... ánh minh. Một lúc sau, nàng vờ gõ cửa rồi ở ngoài bước vào. Bạch-Hai giật mình quay lại, ngây

Ai cần tìm thấy chạy thuốc???

Chung tôi xin lấy lòng thành-thyre mà giới-thiệu cùng bà con một vị danh-su là ông HUẤA-GIA-NGU, chủ hiệu bào-chế THIỀN-HOA-DƯỜNG ở số nhà 20 phố Hàng Đường Hanoi. Ông HUẤA-GIA-NGU làm thuốc tại Hanoi đã 6, 7 năm nay. cõi tài xem bệnh chữa thuốc, cõi ái trong nghĩa khinh tài cõa ông, chắc cõa con cũng tăng tiếng nghe tiếng. Ngày nay có nhà dâng được thêm phần tiền lợi, ông nới mõi ra hiệu bào-chế THIỀN-HOA-DƯỜNG này. Ai muốn bắt mạch xin đơn đến lúc nào cũng được, không hạn giờ khắc và cũng không mất tiền nong chi cả. Cõi thuốc của hiệu ông thi bào-chế đúng phép, tính giá phải chăng và một điều tốt nhất là không hề làm sự giả-dối. Hiện áy lai có bao dâc các thứ thuốc coi don hoàn tâc của các nhà danh-gia; và những thuốc kinh-aghiehm về khoa phụ-nữ do tay ông chế ra, như thuốc điều kinh-chứng-tử, thuốc bách-đời (tục gọi là bênh khí-hư), thuốc săn-hầu-vân-vân... Chả dám nói là hiện-aghiehm như thán, nhưng thực mắt chàng tôi đã từng thấy nhiều người uống mà khỏi bệnh. Vậy tướng bà con nên lưu

Trần-hữu-Sinh, thông-phán Tòa-án Hanoi.
Trần-hữu-Phùng, — id —
Lê-Văn-Nguyễn, Travaux Publics Hanoi.
Phạm-gia-Kiên, Agent technique Hanoi.
Lê-thoan-Khoát.
Tô-Mỹ-Hoàng-quang-Thịnh.
Tô-duy-Tư, 12 phố Bùi-Hô Masoï.
Lê-dinh-Thang, đốc-học.
Nguyễn-gia-Phung, Gouvernement General Hanoi.
Lê-Dinh, phản-su tòa Biên-báo Hanoi.
Phạm-hữu-Ninh, đốc-học.

TẠI LÀM SAO?

Có người ăn chém tiêu, đầy hơi bay q, vang da và đầy da bụng, cõi khai lai bẩm-dãm đau ở bụng dưới và cõ khai lai ho nứa? Lát sau, hoặc húay hay vò-tinh, sau khi cơm rượu no say, chưa kịp tiêu-hóa, phỏng sự ngay vào, hoặc bị bơi lanh, cho nên thành ra bênh áy, gọi chung là bênh phỏng-tich. Ai có bênh như thế, hoặc mõi, hoặc dã lâu, cõi lai hiệu KIM-HUNG DƯỢC-PHÒNG 1014*, Route de Hué, phố chay Hanoi, nhà bán thuốc lâu và tâm-tâc là vò-dich, mà mua một gói thuốc phỏng-tich giá 950 thi thấy kiển hiệu ngay lập tức.

KIM-HUNG DƯỢC-PHÒNG
104bis, Route de Hué, Hanoi

Thuốc tê-thấp gia-truyền

Ái bị chứng tê-thấp, nhức buốt gân xuong, tê bì ngọt da, chân tay buốt mỗi thường khi dãm-dâng bình nhuy kiến-cán, nên dùng thuốc thấp-hiệu XONG-THÀNH là chóng khỏi, vì thuốc này hành khí-khuyết, bồ cát-cốt, trừ phong-thấp, là mõi thuốc gia-truyền dã ngoai trâm-nâm, za gân-nhiều người tin dùng mà ai ai cũng đều khỏi bệnh cõ. Thuốc bô ngoai mỗi 04\$00. Thuốc trong mỗi lõi 08\$00. Thuốc lõi mỗi lõi 06\$00. Thuốc uống êm hòa không khái-bệnh, ai mắc bệnh tinh xin mõi lại dùng 1, 2 lõi mõi biết là thuốc thần hiệu hơn mọi nơi. Khi đã khỏi bệnh tinh xin mõi độc, nên dùng 1, 2 hộp Đường-khi-bô-thân-hoàn là dirt hót nõc độc, mà ích lợi cho đường sinh-dục. Mỗi hộp 2000. Ở ra mõi thuốc viết thư gửi về cõ thuốc tôi nơi này,

XONG-THÀNH

227, Route de Hué, gần 24 gian)
HANOI

Những việc chính cần biệt trong tuần lê

TIN TRONG NUÔC

Việc án giám tù chính-trị.

Vinh — Cố tin tức quan chức úng Nghé - an đã để lén Nam-liêu để xin án giám cho những tù chính-trị trong bồi biển hoạn năm 1930 - 1931. Những tù này bị án từ 3 năm đến khô sai chung thân biến giam tại Darlac và Banmethuot.

Bệnh tật.

Haiphong — Năm nay không trồng điều cho dân thành-phố. Lát nay trời nóng quá nên bệnh dịch tả đã thấy lác đác phát hiện, phần nhiều là trẻ con mắc phải.

Phát hành tiền thau mới.

Hanoi — Chừng cuối tháng Août sẽ phát hành 5 triệu tiền thau mới. Còn số tiền tiếp phái hành từ 7 triệu đến 10 triệu mỗi tháng tùy sức tiêu thụ. Như thế phải một năm trô ra mới phát hết 100 triệu.

Thêm linh đóng Chapa và Quảng-yên.

Hanoi — Vào rìa một toàn 100 binh lính lên đồng ở Chapa và một toàn 120 xuống đồng ở Quảng-yên.

Hội bóng tròn phụ-nữ Việt-Nam.

Cần-thơ — Ở Trà-riết (Cần-thơ), chỉ em có áp hội bóng tròn. Chủ-tưởng toàn là các cô gái chưa chồng.

Hôm 2 Juillet đội bóng tròn Việt-nữ này đã đấu với một hội ở Cần-thơ, công chúng đến xem đông như kiền cỏ.

Máy hút muỗi đã đem thí nghiệm tại Hanoi và Haiphong.

Hanoi — Máy hút muỗi của cô Goudron đã đem thí nghiệm trong vườn phủ Toàn-quyền và trước tòa Bồ-ly Haiphong. Kết quả rất mỹ mĩ.

Máy này kiểu nhỏ, giá đỡ 400 đồng.

Ai sẽ sang kè chân quan Toàn-quyền Pasquier?

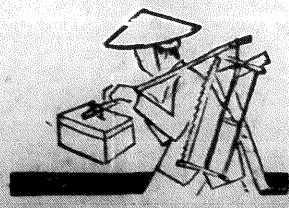
Hanoi — Chừng tháng Novembre, sau khi hỏi Ông chánh-phủ bồ-mae, quan Toàn-quyền Pasquier sẽ về Pháp nghỉ. Cố người đến hỏi Ông Daladier rằng ai sẽ tam sang thay ngài, hay khi ngài không sang nữa thì ai sẽ sang thay hắn. Người ta thấy nói đến hai tên, trong số có ông Krautheimer. Hỏi về việc một ngài viên sang làm Toàn-quyền Đông-dương, Ông Daladier tỏ ý không tán thành. Một nhân viên trong thuốc địa giới chưa từng ở Đông-dương có lẽ được cử sang.

Trong việc làm nhà

Các quý-khách ai cần dùng đến các vật-lieu bằng gỗ, dù các hàng, các thứ, xin mời lại:

Xưởng máy cưa lớn của

M. NGUYỄN-VĂN-CHÚC
54, Rue Duranton, Hanoi
(Ngõ Hàng-Khoai)
sẽ được giữ rõ và hàng tốt

Quan quyền Thống-sử Pagès còn lưu lại Bắc-kỳ cho đến khi quan Thống-sử thực-thụ ở Pháp sang.

Theo báo Avenir du Tonkin, quan quyền Thống-sử Pagès còn ở lại Bắc-kỳ cho đến khi quan Thống-sử thực-thụ Tholance ở Pháp sang vào tháng Octobre.

Những kỳ thi sắp tới.

Hanoi — Những kỳ thi vở khóa thứ hai năm nay sẽ mở vào những ngày sau này:

Cao-dẳng tiều-học Pháp-việt và Tú tài bản xít.

Tại Hanoi, thứ hai, 11-9-33. Hạn nộp đơn 11-8-33.

Tú tài tý, B.E. và B.E.P.S.

Tại Hanoi, thứ hai 18-9-33. Hạn nộp đơn 18-8-33.

Brevet Supérieur,

Tại Hanoi, thứ hai 25-9-33. Hạn nộp đơn 25-8-33.

TIN TRUNG HOA

Nhật muôn trực-tiếp giải-quyết những huyền-án với Tàu.

Đông-kinh — Vì một sự ngang ngược dân Tàu tẩy chay hàng Nhật chưa đủ bênh vực quyền lợi của người Nhật tại nội địa Tàu, nên tòa Nội-các Nhật đã quyết nghị phải cung chinh-phủ Tàu trực-tiếp, đảm-phán để giải-quyết vấn-dề này.

Nga đắp thêm nhiều pháo lũy giáp cối Bắc-Mãn.

Cáp-nhĩ-tân — Suốt một giải Tùng-hoa, Hắc-khâu (từ cách 120 thước) Nga lại đắp một cái u

cao để dồn sang Bắc-Mãn, dập những pháo lũy nhỏ chung quanh chàng lầu-sắt, và đào nhiều chiến hào chung quanh đổi nùi để phòng bị.

Vấn đề bán đường xe lửa Trung-đông.

Nam-kinh — Các đại biểu Nga, Nhật, Mãn đã hội nghị ở Đông-kinh ngày 25-6 để bàn về việc bán đường xe lửa Trung-đông cho Mãn-châu.

Cho việc đó có bài đến chủ quyền của Trung-hoa, nên bộ ngoại giao Trung-hoa đã kháng nghị với hai chính phủ Nga, Nhật.

Đời lại đất sau khi đánh chiến.

Schanghai — Dân Thương-hải yêu cầu chinh-phủ Trung-hoa mau lấy lại những nơi còn bị quân Nhật đánh chiếm, và bắt đầu khai khai khai sát để sang đầu tra Bắc-Mãn.

Hơn 300 vạn người Nhật kéo sang điều tra phía Bắc nước Tàu.

Bát đầu từ tháng tư đến giờ, nhân dân trong nước Nhật và những đoàn thể Nhật ở nước ngoài đều đấu cúng đe nhau từ chối những đoàn kinh doanh sang đầu tra Bắc-Mãn.

Hiện giờ, người Nhật đã tổ chức được 87.000 đoàn khai sát, 50 người trong các đoàn ấy có tới 3.500.000 người.

Tin Pháp

Ông Bùi-quang-Chiêu tại hội thuộc địa liên-hiép.

Paris — Hội thuộc địa liên-hiép đã họp. Ông Bùi-quang-Chiêu, Phó nghị-trưởng hội đồng quản-hạt, đại-biểu Việt-Nam tại Cao-dẳng hội nghị thuộc địa, đã trình bày về tình hình kinh-tế xứ Nam-kỳ. Ông với ông, vấn đề nghiêm trọng nhất trong lùi này là vấn đề cho các di sản chủ vay tần. Ông nói cần phải hạ tiền lãi ubieng mòn ròng cho di sản chủ vay, và kêu tình cảnh khó khăn của di sản vì lúa gạo không bán được. Kết luận, ông mong, nếu chịu khó tìm cách di-dẫn & những miến động đều ra các miến thương thì tình hình có thể khả được.

Tin Đức

Đột hai vạn cuộn sách ngoại quốe

Tai kinh thành Berlin, thủ tướng Đức đã tổ chức một cuộc đột sách rất long trọng. Hai vạn cuộn sách của ngoại quốc đã bị thiêu ra tro, do các tay họ sinh đốt, mục đích là loại những cải cách bã vè tri thức để mở đường cho cái tinh thần thoán Đức.

Ở nhiều tỉnh thành lớn như Bonn, Mannich và Frankfurt cũng đều có cuộc đột sách cả.

T.X.M.

CUỘC VUI THỰC-THÀ

Từ ngày 20 Chemise ra đời, đã được nhiều Quý-khách linh-dung và công-niệm là nhà lãnh-ghề.

Muôn khôi phục tông các ngài đã chiêu-cô, nên đặt cuộc vui này, xin quý-bà lai bần-hiệu sỹ rõ.

Ngài nào ở xa muốn dir cuộc, không và cũng được công bằng như có mặt.

THUẬN-THÀNH-LONG
No 15, Rue du Riz (Phố chợ Đồng-suán)

HANOI

ĐỐ CHỨ. — Số 5

Ngang

- 1 — Một tên kỵ trong P. H. (tiếng kép).
- 2 — Tên một chí tu lấy dâu làm món ăn qui. Không cục-mịch (tiếng kép).
- 3 — Bao không biết đau (viết ngược).
- 4 — Cùng nghĩa với *ngang*.
- 5 — Không bô. Áo (chữ nhỏ).
- 6 — Cuối dốt.
- 7 — Gái chưa chồng.
- 8 — Gái-gui (chữ nhỏ, tiếng kép).
- 9 — Bi đài với hoặc Không nhỏ.

Dọc

- 1 — Một diều bô buồ trong lối làm thơ.
- 2 — Không côn. Thủ quâc cay.
- 3 — (tiếng kép).
- 4 — Làng rệt the tỉnh H. D.
- 5 — Bàn, dẳng. Muốn biết nàng nhẹ.
- 6 — Nghe trộm. Bố-cha.
- 7 — Người (viết tắt).
- 8 — Không toàn vẹn.
- 9 — Thỏa-thuê, vừa lòng. Không đòi.

Tờ giấy đù trong rạp Cinéma Palace

Bị đau quái tim dã lúu, các danh-y Nam-dịnh, Hải-phong chia mài không khỏi, hết kẽ, định đi nhà thương S. Paul điều-trị, đến Hanoi vào Palace xem thấy mảnh giấy đù trên ghế có mấy dòng như vầy.

« 139 Phố hàng rượu Nam-dịnh có hiệu thuốc chủ-nhân Vũ-duy-Thiện dit Thịnh-đức được-phòng, chuyên nghề làm thuốc dã lúu, xem mạch không lấy tiền. Lúu, dương-mai, khí-hur v.v. toàn là các khoa chuyên-môn».

Đọc xong cũng tưởng như các thày lang khác. Có chút việc về Nam-dịnh, lại thử thày lang Thiện, thày mạch hay nói cũng đúng chua có trong tuần lê là bệnh khói. Vậy dặng mấy lời cảm ơn thày.

NGUYỄN-LỢI-THIỆP
Diễn-chủ
NAM-DỊNH

Bò huyết trắng dương

Bàn ông vì thận say, huyết ít, dương không mạnh, hoặc bị liệt dương, nồng-nhiệt thuộc trắng-dương mà không hiệu quả, ấy là vì chỉ biết bô-thân mà không biết naô-huyết. Bệnh ấy chỉ dùng nứa liêu-tié. BỒ HUYẾT ĐẦM CỦA THO-DÂN Y-QUÂN, thi chẳng những dương-sư lai mạnh hơn trước, mà sức lực còn khỏe thêm nhiều. Thuốc này khắc các thuốc trắng-dương khác, vì nó vừa bô-thân vừa bồ-huyết, lai không làm cho dục-hòa bôc lén. Những người tuổi già, vợ mè, không sinh đẻ, hoặc toàn con gái, dùng một liệu thuốc này sẽ sinh con trai.

Mỗi liệu 8 hộp lớn, mỗi hộp 3g.

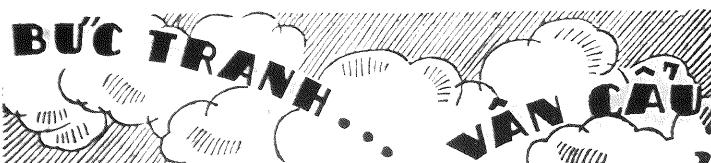
Ở xa mua mua, xin viết thư và gửi mandat cho ông :

PHẠM-QUẾ-LÂM
54, Phố Sinh-Tử — Hanoi

Tiếp theo tranh của Nhật-Sách

TRANH KHÔNG LỜI

Bản báo tiếp được một bức thư
và một bài sau đây của ông Định-
công-Xiên Tuần-phủ, Chánh quan
Lang tỉnh Hòa-binh, xin cùn nguyên
văn dâng.

Le Tuần-phủ, Chánh quan Lang
provincial à Monsieur le Directeur
du Journal Phong-Hoa
à HANOI

Thưa Ngài,

Vì một việc ông Định-công-Huy,
nguyên A-sát tỉnh tôi, dem các cô
nàng Hòa-binh về sôe tại Chấn-
hung nghiệp-hội Ha-dong, quý-báo
đã có một bài tường-thuật trong
mục « bức tranh văn cầu ».

Sôe không phải là một món chơi
ở Hòa-binh, nay ông Huy nêu thành
một trò cười, tôi cũng quan Tri-Châu
các quan Lang, dân sự đều lấy làm
phản nản.

Vì sự ông Huy làm xấu hổ đến thô
dân Hòa-binh, vì đù-luân trống tinh
lấy làm bất-bình, tôi xin viết một
bài gửi theo đây, mong ngài rộng
lòng cho đăng lên báo-truong. Sôe
đi tôi phải cay đến quý-báo, là
vì bài tường-thuật của quý-báo,
đã nêu lên thành một mối đù-luận.

Người khôn chỉ bằng ở sự thực,
đá ai nói dối, nói tày, nói khéo
như lời quảng cáo, bắt quá chửi cùn
tả ở bê ngoái, khách mua hàng cần:

- 1º — Sự mục-kịch.
- 2º — Sự khảo-xát.
- 3º — Sự cảm-nhắc.

Như ta lúa pô-hoa của nhà LÊ-
QUANG-LONG và đến các thứ lanh,
nhieu, đặc-biệt, như cách nhuộm thay
hỗn các màu xanh ra mầu nhạt, kẽ từ
mầu đen, hoặc theo ý mầu.

Các quý-khách nên chú ý, hiệu mỏ
tại phố hàng Cót số 50 từ link 12
năm, khách không bao giờ phải
phản-nản, có bán cả thuốc nhuộm,
thuốc đổi màu ra trắng.

cũng có Đèo-thị-Tú, người Lai-châu.

Món chơi đó, nay ông Huy coi như
một món chơi của dân Hòa-binh,
cũng như thế ông Huy coi như ông
vẫn còn là một vị trưởng quan trọng
tỉnh.

Một món chơi « ngụ cư » lại có vẻ
đầm-dâng mà ông Huy đem về Ha-
dong để mua cười tại một hội phái
lấy sự « cầm-lao » làm gốc như hội
Chấn-hưng-công-nghệ, cái dò dâ
khiến cho Quan, Lang, Dân tinh
Hòa-binh phải lấy làm la. Vithú ông
muốn cho tỉnh Hòa-binh ta cùng góp
mặt, sánh vai với các tỉnh dưới xuôi,
thiết tưởng ông nên đem các tiều
nghệ v.v. dù, thì thật là thanh nhã
biết bét? Còn như cuộc vui ? Hắn
ông Huy cũng không la gì rằng mỗi
khi có các Thượng-quan lén kính
ly tinh ta, mỗi khi hội hè, đình đám,
hoặc trong các cuộc vui tại các tư
gia, mươi cô gái ăn mặc chính tề,
gọn ghẽ, đứng đánh cồng thật cũng
là vui tai, ngoạn mục ; âm-diệu gồm
trong ngữ thường, nhàn, nghĩa, lễ,
tri, tin. Ngoài ra ta tuyên it tay
tiện-xã dung trồ tài bần thi, hoặc
bên nam, bên nữ, đứng ném « dum »,

thiết tưởng cũng rất là vui, mà lại là
những cuộc vui của các bậc tiền nhân
ta di-truyền lại. Các cuộc vui đó, đem
về xuôi thiết tưởng cũng được bà
con rết hoan nghênh, vì là những trò
chứa ai từng thấy.

Tôi phải viết bài này thật là một
sự vạn bất-dắc-dĩ. Vì tôi chỉ muốn

dè chừng dò-giá và nhất là quan Án
Huy biết cho rằng « sôe » không phải
là một món chơi của dân Hòa-binh,
chứ tôi không có ý gì công kích ông
Huy. Tôi xin thú thật rằng không
hết bao giờ tôi có ý đó.

DỊNH-CÔNG-XIỀN
Chánh-quan-lang
Tuần-phủ Hòa-binh

Chỉ vì lời « sôe » của mấy cô nàng
mùm mùm mà bạn làm đến ông Định-
công-Xiền, Tuần-phủ tỉnh Hòa-binh.

Xem thư ông mới rõ lời sôe ấy
không phải là một lời múa của dân
Hòa-binh, chỉ là một lời múa ở Lai-
châu mới lưu lạc về. Ông nói như
vậy, tôi xin biết như vậy.

Nhưng ông cho là có vẻ đầm-dâng,
tôi cho là không.

Binh-pham và thường thức lời chơi
ấy, tôi không dùng về phương diện
công nghệ, mà dùng về phương diện
xã-hội và mỹ-thuật.

Tôi lấy con mắt mỹ-thuật mà xem
xét một lời nhảy múa — vi nhảy múa
là một môn mỹ-thuật. Những lời của
tôi nói trước không ra ngoài phạm
vi ấy.

Đối với ông Định-công-Huy cũng
vậy. Tôi đã nói đến cái giản-dị và
nhã-nhạn của ông, là hai tính nên
để làm gương cho người khác. Trước
tôi nhận như thế, bây giờ tôi cũng
vẫn nhận như thế.

VIỆT-SINH

CUỘC XÒ SỐ

Đã được quan Đốc-ly ngài duyệt-y

Tử khí bản-hiệu bán mū giả đặc-biệt (hai lần nút chai bảo-hành một năm giá 1\$60) đã được nhiều ngài lại mua và ban khen. Vì cảm cái thịnh-tinh ấy nên bản-hiệu có làm
nút thử qua biển bảng cuộc Xô số: kè từ nay ngài nào mua mū cũng có phiếu
rút Số. Số phiếu (Bon prime) chỉ có một nghìn cái thôi (1.000), bắt luận mỗi tháng
hay hai tháng mà hết một nghìn ấy thì bản-hiệu mỗ số ngay không chỉ - hoàn gí cả.

Những số trúng như sau này:

Hạng nhất 1 cái xe-lap	Dáng giá	40\$00
Nhi 1 cái gương soi		10.00
Ba 1 đồng-hồ		5.00
Tư cái khay khâm nhật-bản		4.00
Năm 1 đôi lò nhật-bản		2.50
Sáu 1 bộ chén nhật-bản		2.50
Bảy 1 đôi gậy Ba-ta		1.70
Tám nút tá móng-boir		1.20
Chín 1 cái hộp sơn nhật-bản		1.20
Mười 1 cái botte-bằng ngà		1.00

PHẠM-MẠNH-KHA

80, Phố hàng Bóng, Hanoi

Hay rất mực, thực là tài
Đúng không sai, ai cũng biết

Kính trình các liệt-quí chư-tôn biết rằng: Tôi
là Thần-cố-tú thầy trưởng Quảng-Bóng học đao
chinh-tông ở bên Trung-hoa, các tỉnh đầu dâu
cùng có tiếng, nay sang Nam-Việt xem bói, xem
tướng, xem Số hò-lac, và xem hết thảy các việc
thuộc về âm-phán, dương-trach. Tôi hiện ở số
nhà 40 phố Bóng-dêm, Hanoi.

Các đạo học mà tôi đem ra công-biện liệt-quí
đều là những môn lưu-truyền của tôi, tôi
chuyen-tâm nghiên-cứu đã từ bốn năm đời đến
nay và tôi cũng được có đắc Định-nhân truyền
thu các phép nhiệm-mầu, chán-tâm chỉ-diem
những nơi bến khô sống mê, bão rô mọi điều
tranh hưng gáp-eát, đoán ra một đời đời không sai.
Ai muốn câu việc hòn-nhân, già-trach, tử-túc
hay là muốn cho hoồn-bản phát-tai, công-danh
quan-lộc, họ yêu cung cũng mang các ván-han có
thể chí-diểm bết-cá, tôi đều có thể đoán trước
được cả mười điều không sai-mất.

Nay kính bạch

Chủ-nhân: THẦN-CỐC-TÚ

40, Phố hàng Đông-dêm Hanoi

8 thứ sách mới

1. Sách dạy làm - **30 NGHỆ ĐỂ LÀM.**
 Giá bán 150.
 (Công-nghệ Tàng-thư cuộn - Z^o, sách
 quèo-ngòi có tư-diễn).

MỤC-LỤC: 1. Nghề làm kẹo. 2. Làm mứt.
 3. Làm đường. 4. Làm kem. 5. Làm nước
 hoa-quả ép. 6. Các quả dầm rượu. 7. Làm
 các thứ Siropa. 8. Làm nước dà. 9. Xi-cáu
 và kem nước dà. 10. Các rượu mùi. 11. Pha
 rượu mùi. 12. Nước thán-khi. 13. Nước chanh
 bột. 14. Rượu mật ong. 15. Rượu ngọt ngâm.
 16. Sữa tươi. 17. Bơ tươi. 18. Phô-mát.
 19. Dưa món. 20. Lạp rường. 21. Thịt phơi.
 22. Bò chảm cỏ ớt. 23. Rùm tây. 24. Súc-cù-là.
 25. Giấm-bông. 26. Sauces. 27. Đầu-phú như.
 28. Nến. 29. Sắc-xich. 30. Làm miến (soufflé).
 Sách này chứa đủ các cách làm (với cách
 cần để nấu trên).

NHẬT-NAM THU-QUÂN DƯỢC-PHÒNG
 104, hảng Gai - Hanoi

TALC DE VENISE PARFUMÉ "CON-GÀ"

Và thử Phấn-Son-bông của Nước Ý-Dai-ly.
 Khi tắm xong, son vừa chẳng vừa mặt, lòn
 ròn, khôn ngứa lại rõ tên.

Hộp 120 grs, giá cát: 0\$10
 Có bán lẻ ở các cửa hàng to các tỉnh.

Tiệm Đại-ly
 TRUNG-NAM, BẮC-KỶ
 NAM-TÂN
 84, Phố Bonnat, iaphong
 Bán buôn và bán lẻ

NHA THI-NGHIỆM BỆNH LÂU GIANG

Đã phát minh những thứ
 thuốc chữa về bệnh ấy

Hiệu thuốc Lê-huy-Phách làm thuốc đã lâu năm
 để phòng riêng để thí-nghiệm bệnh Lâu và
 Giang-mai. Hội năm 1931 đã phát-minh những
 thứ thuốc này để chữa về bệnh ấy. Lâu mót
 (stat ague) bắt cứ mủ mâu, buốt, tức, chỉ
 dùng từ 4 đến 6 vélà khói hàn, mỗi vélà giá Op50
 Lâu lâu năm (état chronique) thường sinh nướu
 tủy và sưng, hay due cũng là vẫn-vẫn, lúc đi
 tiểu thấy nóng, từ chí mót-một, yếu đuối và
 còn sinh nhiều chứng khó chịu khác nữa. Như
 thế chỉ dùng 2 vélà-tuống giá mỗi vélà Op60
 và 1 hộp to bồ ngũ tang trữ-lâm 2p, hộp nhỏ
 1p, là khói hàn. Thuốc này ai dùng không
 khói sẽ giàn lại tiền. Côn bệnh giang-mai thì bắt
 cứ nòng đèn dầu, công thuốc và bài-biếu cũng
 không khỏi hơn là bệnh lâu, ai đều biết. Muốn
 hỏi điều gì định theo timbre Op50 giá lời ngay.
 Ông xin mua thuốc gửi thư về sẽ gửi theo cách
 linh-hoà giao-ngắn (C.R.). Hút và mandat
 xin đẽ:

M. Lê-huy-Phách
 12, Route Sinh-tử, Hanoi — Tonkin

Giảm giá

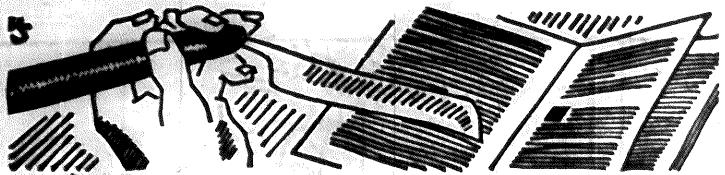
Vì kinh-tế không-đáng, vì quan-lai bị giảm
 lương, nên các nhà buôn đều phải giảm giá.
 Về sách *Hán-Việt* (tư-diễn) (đã ra trọn bộ hai
 quyển), chúng tôi định bắt đầu từ nay giảm
 giá như sau này:

Hạng thường 6\$00 một bộ
 Hạng đồng bia vải 7\$00 một bộ

Mua buôn trả hoa-hồng 20 phần 100.

Xin điều kiện bán buôn

Quan-hai thư-diễn 27, Rue Gia Long, Hué

NHỮNG HẠT ĐẬU DỌN

Lý-luận Huyền-mặc đạo nhân.

Trong bài « Vạn-vân » (mục văn
 chương tạp lục, Tân-Á-tập chí số 5) 17)

Huyền-mặc đạo nhân dạy rằng:

Phản trên dưới, nghè gi cung vây, hễ
 hổ vung thi mời nói là khéo dặng, vật
 gi cung vây, hễ khóng xâu thi mời nói là
 dẹp dặng. Chưa có cái đồ mèo mó lèch lạc
 mà chưng là khéo dặng bao giờ.

Phải! trăng thi tất không phải là
 đèn, dire thi tất không phải là cát, mà
 giót thi không thể nói là giỏi dạng, lý
 luân làm.

Còn nếu ông nói: chưa có cái đồ
 mèo mó... mà cung là khéo dặng
 bao giờ thi theo mỹ-thuật của Tao-hoa
 vị tắt dâ là đúng!

Nhát súng.

Phụ-trương Đông-Pháp ra ngày
 8-7-33 trong bài « Hiến pháp lâm thời
 của Xiêm-la »:

Không mứt một nhát súng, không mứt một
 hột muối.

Thê có lẽ cung không mứt một phal
 dao một tiếng gươm nào.

Sao không treo nó lên.

Rạng-Dong số 1 trong bài « Giới-thiệu »:
 Hôm nay chúng tôi đem tờ Rạng-Dong
 dat lén dàn Dur-luân của xã-hội.

Đặt lén dàn thi khuất lầm. Thi sao
 không treo cõi nó lên cho mọi người
 đều trông rõ mặt nó.

Tờ giấy trắng.

Cùng trong bài ấy:

Chỉ biết đến việc làm, chả khóng phải
 ra một tờ báo mới để tiện chửi vè roi, bài
 nhọ tờ giấy.

Nếu thi khá dầy! Nhưng này, ông
 Trúc-Đinh (với chữ ý vè voi bồi nhọ
 tờ giấy cung vẫn là việc làm. Chỉ bằng
 tờ giấy trắng, đê 8 trang giấy trắng,
 cho khôi mang tiếng vè voi, bồi nhọ!
 Ma thè lại đúng với cái tên Rạng-Dong.
 ánh sáng chói lọi như tờ giấy trắng.

Thê thi nó là lầm.

Cùng trong bài ấy:

Nó (R.D.) có một trình độ phô-thông để
 làm cho ai cung hiểu ngay, « dùng khò tiền
 như trăng vél » mà cung « diray lung thung
 như bộ ái tél ».

Cái trình độ của nó đã phô-thông lại
 « dùng khò tiền như trăng vél » và
 « dùng lung thung như áo tél » thi nó
 là thực đấy.

Thê thi dâ cõi nhiên!

Cùng trong bài ấy:

Chẳng dùng cái lối văn lý luận chay
 vòng quanh cái lợ. Trúc-Đinh khôn ngoan lâm, nói
 không có những điều không thi có
 được. Nhát-dao-Cao mách dùm mày
 câu nứa nhé:

Rạng-Dong sẽ không bắt ông sao nón
 truyện với ông trắng, sẽ không bắt con
 rùa đi xe dòi với con nhán, sẽ không
 có cái lý luận bắt mũi ông Trúc-Đinh
 phải ngửi trán ông; còn nữa....

Mâu thuẫn.

Rạng-Dong số 1 trong bài « Nắng dày
 non »:

Tóc ông đã tung bùi tên đê đội mũ quản
 nhà Minh, sa t ông lai cắt đi, bắn bim đội
 mũ vòi đưa kiều nhà Thành.

Cắt tóc đê thi còn tóc đâu mà bắn bim?

Một câu văn lạ.

Cùng số báo ấy trong bài « Nửa tháng
 vè vận động »:

Đa ngựa Bạc-thay... mồi kói tầm thay,
 lang-thè-duc Bác-kỷ thực đê chau « cày
 câu », thán-thè của mình.

Không có lời bình-phẩm và cũng khô
 lóng mà bình-phẩm được câu văn lạ

NHẤT-DAO-CAO

Giới thiệu báo mới

Bản báo nhận được sô đầu báo Union
 Indochinoise (Đông-dương đoàn-thể).
 Báo này viết bằng Pháp-văn, mỗi tuần
 ra một kỳ vào ngày thứ sáu, mỗi sô
 1 hào.

Chủ-nhiệm là ông Vũ-dinh-Dỵ quản-
 lý, ông Nguyễn-dắc-Lộc Báo Đông-
 dương đoàn-thể là cơ-quan độc-lập
 của một phái tra sự công-binh và sự
 tháp.

Vậy xin có mày lời giới-thiệu cùng
 độc-giá Phong-Hoa và chúc cho Đông-
 dương đoàn-thể được trang-tho.

PHONG-HOA

Cuộc mua vui của báo
 Phong-Hoa

Tìm câu

Cứ theo những lá vè được đây đây
 thi đọc tựa tên, tổng-mot, hoặc là
 ánh-thanh-sos, syllabes, ghép thành một câu
 văn quốc-đữ.

Vậy là câu gì đó?

3

Giải nghĩa kỳ trước.

BỐN (bé huyên) BỀ (cái) BÁT
 NGÁT XA TRÔNG.

Tam-hùng chè-dộ

(See Tim-hùng-chè)

Ba thứ hàng của hiệu Văn-hoa phát-hàn, vè
 nón cũng có giá-trí đặc-biệt, tên là tam-hùng.

Dầu Linh-bùi đât, cỏ 5 lít g, từ 5 xu đến
 0\$00.

Dầu Linh-bùi nước, chỉ ra một hòng 0\$10
 một lít.

Brillantine Văn-hoa (trong sach, chất dẻo
 mà mìn, vuốt tóc rất trơn và đậm mà không
 nhôp, dùng trong 48 giờ mà vẫn không xù).

Giá bán....0\$10 một lít.

Làm đại-ly và mua buôn, hoa-kồng rất
 kinh.

Tổng-dat-lý :

Tai Nam-dinh, Thái-binh, Ninh-binh;

Thành-Chương, 4 phố hàng Sát Nam-dinh;

Tại Hanoi, Haiphong và các hat ở Bắc-kỷ;

M. Trương-trọng-Binh, Office Indochinois
 du Travail, 81, phố hàng Lòng, Hanoi.

Tổng-phát-hanh

VĂN-HOA

(Mme TRẦN-THỊ-NHƯ-MÂN)

27, Rue Gia-long — Hué

Mừng dấu Linh-bùi

Rã Nghé Nguyễn-mộng-Thach, đại-lý dấu
 Linh-bùi ở Kim-loông Hué, có gởi tặng bằn-
 hiệu một bài thơ, xin lục-dâng ra đây để các
 bạn hàng thường-thức:

Này « Linh-bùi » cha chí em ta,
 Hòa-học văn-minh mới chế ra;
 Nhóm gop mùi hương cây dừa nước,
 Gây nên giống báu của riêng nhà;
 Giá hàng nhẹ, dễ dường buôn bán,
 Chẳng bệnh nhiều, theo phép uống thoa.
 Phẩm-vật tuy khinh, công-hiệu trọng,
 Xin ai hãy nhớ hiện Văn-Hoa.

Ngày mồng 7 tháng 4 năm Quý-dậu
 Bà Nguyễn-mộng-Thach
 Kim-loông

Gặp khi gió táp mưa đơn,
 Dùng xe AN-THÁI chàng eon
 cờ gi.

HILIUX XE

Số 2, phố Nguyễn-Trọng-Hiệp — Hanoi

Kè từ 12 Juillet này Công-ty

Rượu Vạn-Vân sẽ cống-hiến bà
 con một thứ rượu do Công-ly
 Vạn-Vân nấu theo lối cỗ của các
 cụ.

Các Ngài dùng rượu ấy sẽ được
 vừa ý.

Cần nhiều Đại-ly để bán chiểu
 in hoa hồng thật nhiều cho hằng

“Impérial Jone”

Thơ gửi về: 126, Rue de France, NAMBINH

Bản Hàng bán đủ các thứ chiểu in tân thời
 giả ha.

Cửa hàng bán

Nước Mắm

82 Phố bờ sông

Hàng Nau

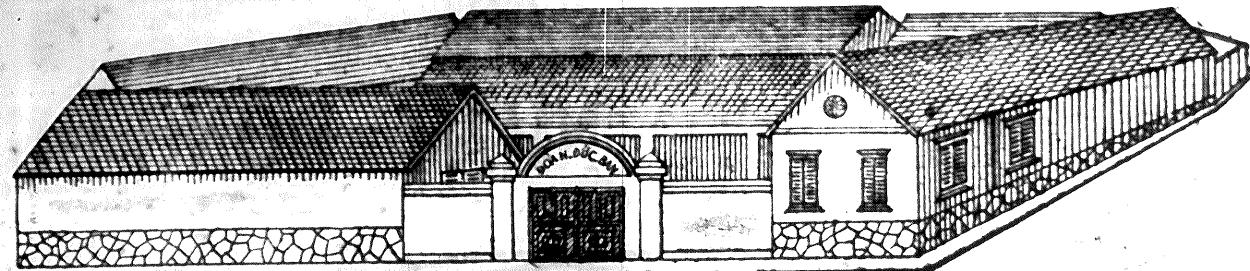
(Quai Clémenceau)

HANOI

Phố bến**Tầu Thủ**

Rue Maréchal Foch

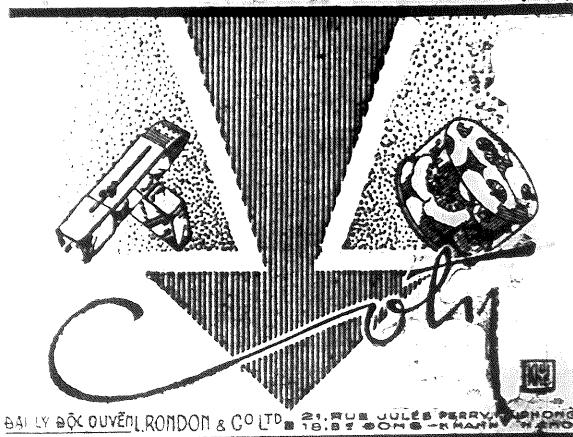
HAIPHONG

XƯỞNG LỌC NƯỚC MẮM TRẮNG CỦA M. DOAN-DUC-BAN TẠI CAT-MÀI QUẢNG-YÊN

Cửa hàng và xưởng mắm do M. DOAN-DUC-BAN quản trị lây

**KHẨU CÁC NƠI, CÁC ĐỊA
LỊCH HƯỚNG CHỈ DUNG PHẢN
SẮP NƯỚC C-HOA... HIỆU**

BAI LY BỘC OUVÉPL RONDON & CO LTD 21, RUE JULES PERRIN, PARIS

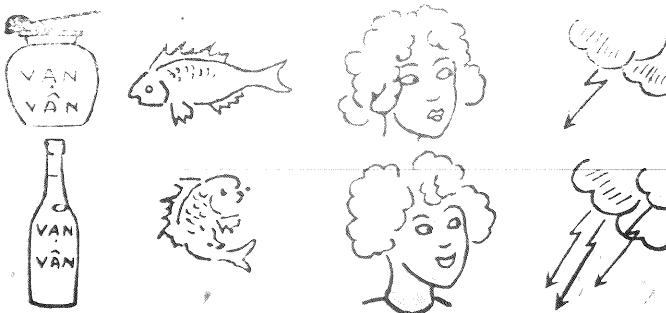
16, BẮC KHÁM - KHÁM VÀ HỒ

ĐẠI-LÝ CÔNG-TY RUỢU VẠN-VÂN

TOÀN TỈNH HÀ-ĐỘNG

NGUYỄN-DÂN-GIÁM - 69, phố Nguyễn-hữu-Đô, Hаддонг

(Bức tranh đồ)

Bức tranh này xin đồ riêng cho các cô tân-thời, cô nào giang được xin tặng một trăm chai rượu Vạn-Vân. Nhưng phải thật tân-thời. Bảo Phong-Hòa ra ngày..... sẽ có bài trả lời và tả cách ăn mặc của cô được giải-thưởng.

Có giấy nhận thực bằng khen chữa về bệnh

LÂU GIANG

(sản-lòng giúp các người nghèo khổ chẳng may bị phài)

Bệnh lâu phát ra sưng, ticc, mẩn, cương dương đau, đái buốt, dù nồng nhẹ thê náo, chỉ dùng 1 lọ thuốc trong 24 giờ đồng-hồ là đỡ chịu ngay. 0\$60 một lọ, 5\$ 12 lọ, mà sau khi khỏi bệnh này dì dắc còn lại nước tiểu khí trong khát sang, mà vẫn duy trì filament qui đầu tron-trót, thỉnh-thoảng nhồi ngứa, còn ra một chất nhón nhòn tựa mủ; mà co khí các dây xung thương thường đau mỏi, chỉ dùng 1, 2 hộp, nồng 3, 4 hộp kiên-tinh tuyêt-khiết như: 0\$60 một hộp là khỏi rõ. Thuốc giang 0\$60 một lọ (có nhân chua) khuôn không khít sẽ trả lại tiền).

Bình-Hưng

88 - Pavillons Noirs (phố Mâ-mây). — Hanoi — Giày nói: 548

Rất hay, soa một lần là khỏi. Giá 1 lọ 0\$20

PHÚ-ĐỨC DƯỢC-PHÒNG

Marque Voi trắng

No 209, Phố Khách — NAM-DỊNH

Các Bán-lý của Bán-hiệu sau đây:

M. Thịnh 10 Immobilière Hanoi — Đức-Lợi 67 Paniers — Liên-Hưng 178 Khâm-thien HN. — Đức-Thịnh 14 Khâm-thien — Tân-Phong 41 Takou HN. — Thành-long 83 Tiên-sinh HN. — Cát-Tường 110 Cầu gỗ HN. — Mondain Phố 26 Route de Hué — Đức-Thanh 58 Route de Hué HN. — Hồng-Ký 34 Route de Hué HN. — Tiền-Mỹ 35 hảng Đường HN. — Toàn-Thịnh 81 Rue du Riz HN. — Thuần-Thành-Long 15 Rue du Riz HN. — Vinh-Dông 29 hảng Đường — Lai-Ký 88 hảng Bác HN. — Van-Lợi 113 hảng Đầu HN. — Thủ-Binh 73 hảng Gai — Trần-ngọc-Quang 109 hảng Gai HN. — Nam-Vợp 8 hảng Bông — Phượng-Thích 187 hảng Góng HN. — Khang-Ký 101 hảng Bông — Quảng-Thành 89 Paniers HN. — Ich-Phong 31 Phú-kiến — Xương-Hòa 03 Phúc-kien HN. — M. Thành 34 hảng Đầu — Mậu-Hưng hảng Bô HN. — Nam-Tan 84 Bonnal Haiphong — M. Đức 73 Belgique Haiphong.

THUỐC LÂU HỒNG-KHÊ

Bệnh lâu mới phát ra mủ, ra mào, buốt ticc, hoặc bệnh đã lâu chữa không rút nọc, mỗi khi uống rượu, thức đêm, trong người nóng nẩy, lại thấy có mủ và xem trong nước tiểu có v่าน, uống thuốc này đều khỏi rút nọc. Thuốc đã mao khôi, lại không công phai, nên được anh em chị em đồng-bào tin dùng mỗi ngày thêm đóng. că người Tây, người Tàu cũng nhiều người uống thuốc này được khỏi rút nọc, công nhận rằng không thuốc nào hay bằng thuốc lâu Hồng-Khê. Giá 0\$60 một ống. Bệnh giang-mai, tim-ta phát ban lên sao nóng rát lò-loét quy đầu đau xung, rất thịt, tức đầu, nỗi mèday, ra mào gò, hoa khế, phá lở khắp người, uống một ống thuốc là kiền-hiệu, không hại sinh-duc. Cũng 0\$60 một ống. Xin mời quâ bộ lai hoặc viết thư về, lập tức có thuốc gửi nhà giàn-thép đến tận nơi.

HỒNG-KHÊ DƯỢC-PHÒNG

88 — Route de Hué (số cửa chợ Hôm) Hanoi — Téléphone 755

ĐẠI-LÝ: Bát-tiên Vinh, Bát-tiên Huố, 73 Belgique Hài-phòng, Phúc-Long 12 Rue des Cordonniers Hài-dương, Xuân-Mài phố Lac-sơn, Sơn-tây; Bông-lợi phố Ái-mô Tông, Vĩnh-Hưng phố Thủ Cao-bằng; Ich-sinh-dường, 190 phố Khách Nam-dịnh; Bức-thắng Albert 1er, 148 Dakao Saigon; M. Bao aisher Phouliou Laos; Đại-An Tân-tèo Laokay, Đông-Tuân Yên-bay, v. v....

ĐÔ-HỦU-HIỀU

TAILLEUR DIPLOMÉ DE L'ÉCOLE INTERNATIONALE DE COUPE DE PARIS

N° 41, Rue du Chanvre

Coupe et façon impeccable et soignée adaptée à toutes anatomies. Aucune augmentation sur les prix courants

HIỆU THUỐC TO NHẤT ĐÔNG-DƯ' O'NG

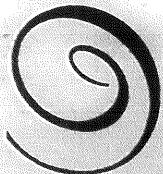
Pharmacie

Chassagne

Chủ nhân : ông LAFON và ông LACAZE

59, Rue Paul Bert — HANOI

(TRƯỚC CỬA GÓ-ĐÁ VÀ NGAY HỒ HOÀN-KIẾM)

Bản hiệu có bán :

Thuốc chè theo đơn của Quan Bác-Sỹ

Thuốc chè-sán chứa đủ các bệnh

Các đồ buộc thương-tích

Các khí-cụ để làm thuốc

Các chất hóa-học

Các đồ trang-sức như phẩn, nước hoa.

THUỐC THẬT NGUYÊN-CHẤT
VÀ THƯỢNG HẢO-HẠNG.
THUỐC BÁN RẤT CHẠY
NÊN BAO GIỜ CÙNG MỚI.

Tiếp dài bạn hàng một cách rát an-càn.
Ở xa việt thư vé sé trà lời ngay.
Trong một ngày gửi thuốc đi các tỉnh.

